ÁRA 40 LEJ
Kolozsvár,
1945 augusztus 16
Csütörtök

A franciaországi Szocialista Párt fuzionál a Kommunista Párttal

Hivatalos rendeletek, üzenetek hadifoglyoktól

VILÁGOSSÁG

II. ÉVFOLYAM | Felelős főszerkesztő: BALOGH EDGÁR | 181 SZÁM

A véglegesen japán válasz megérkezése után

Nimitz tengernagy megkezdte közvetlen tárgyalásait Japánnal

A császár kiáltványban jelentette be a feltételnélküli fegyverletételt

Az egyesült hatalmak jegyzőkönyvére, amely Japán feltétel nélküli megadását követelte, végre megérkezett a japán válasz. Japán elfogadta az Egyesült Hatalmak feltételeit és a kapitulációval kapcsolatosan az amerikai haderők parancsnokságával hivatalosan is megkezdődtek a tárgyalások.

A fegyverek végül a Távolkeleten is elhallgattak és az egész emberiség felszabadult a véres háboru lidércnyomásától.

A japán behódolás következtében a japán csapatok egy része már le is tette a fegyvert és most már Japánnak is alkalmazkodnia kell a potsdami feltételekhez. A demokrácia irányvonalán kell haladnia Japánnak is, mert a szövetséges katonai erők addig nem szüntetik meg a megszállást, amig Japán népe szabad akaratából, minden kényszertől mentesen nem dönt uj kormányformájáról. Nagy belső átalakulás előtt áll Japán, amelynek a behódolás után be kell illeszkednie a tartós békét biztositó demokratikus uj világrendbe.

A japán kapitulációval kapcsolatos legujabb jelentések a következők:

WASHINGTON, augusztus 14. (Rador) Charles Ross, Truman elnök titkára kedden délután 4 órakor (középeurópai időszámitás szerint) közölte a sajtó képviselőivel, hogy a japán válasz megérkezett Bernbe. Rejtjelezése után azonnal továbbitják Svájc washingtoni követségére, ahonnan eljuttatják Byrnes külügyminiszterhez, majd pedig Truman elnök tudomására hozzák. Truman elnök még a mai nap folyamán tartandó sajtóértekezleten ismerteti a japán jegyzék szövegét. Egyidejüleg nyilvánosságra hozzák azt Londonban, Moszkvában és Csungkingban is.

A tokiói rádió szerint a császár kiáltványt bocsájtott ki, amelyet eljuttattak a lapokhoz, de további utasitásig nem lehet nyilvánosságra hozni.

WASHINGTON, augusztus 14. (Rádió) Az amerikai hadi tájékoztató iroda közlése szerint a japán hirszolgálat jelentette, hogy a japán kormány elfogadta a szövetségesek részéről Tokiónak átnyujtott kapitulációs feltételeket.

SZANFRANCISZKÓ, augusztus 14. (Rádió) A francia távirati iroda hivatalosan jelenti, hogy tokiói jelentések szerint Japán elfogadta a fegyverszüneti feltételeket.

NEWYORK, augusztus 14. (Rador) Nemhivatalos jelentés szerint Nimitz tengernagy még az éjszaka folyamán megkezdte közvetlen tárgyalásait a japán kormánnyal.

NEWYORK, augusztus 14. (Rador) A newyorki rádió európai időszámitás szerint kedden délután 6.30 órakor közölte, hogy a berni rádióállomás félhivatalos jellegü hiradása szerint Japán elfogadta a szövetségesek fegyverletételi feltételeit.

A tokiói rádió müsorszerinti adását megszakitva közölte, hogy legközelebbi hiradásában részletesen ismertetni fogja a potsdami feltételek elfogadásáról szóló császári nyilatkozatot.

MOSZKVA, augusztus 14. (Rádió) A szovjet csapatok partraszálltak Szachalin szigetén. A sziget északi része — mint ismeretes — már korábban szovjet közigazgatás alatt volt.

LONDON, augusztus 14. (Rador) Lord Mountbatten, a délkeletázsiai szövetséges haderők parancsnoka visszaérkezett főhadiszállására, hogy megtegye az intézkedéseket csapatainak megszálló haderővé való átalakitására.

NEWYORK, augusztus 14. (Rador) Egy órával a győzelem hivatalos bejelentése után a külfölddel való sajtó- és levélcenzura megszünik.

WASHINGTON, augusztus 14. (Rádió) *Truman* elnök kihallgatáson fogadta Washingtonban a kinai nagykövetet.

TOKIÓ, augusztus 14. A tokiói rádió jelentése szerint az előrenyomuló szovjet-orosz csapatok *400 kilométernyire megközelitették Pekinget, Kina régi fővárosát.*

WASHINGTON, augusztus 14. (Rádió) Az egyesült hatalmak közölték a japán kormánnyal, hogy a kapitulációs feltételekkel kapcsolatban lépjen érintkezésbe a Guam-szigeten lévő amerikai haderők parancsnokságával.

MALINOVSZKI:

Még gyorsabban törjetek előre!

BCU Cluj / Central University Library Cluj

LONDON, augusztus 14. (Rádió) Malinovszki tábornok a következő napiparancsot intézte katonáihoz:

„Az előnyomulás gyors volt, de még gyorsabban törjetek előre és vivjátok ki a győzelmet!"

A szinigáli hegysor nagy akadályokat képezett Malinovszki csapatai előtt, amelyek azonban gyorsan áttörtek ezen az akadályon.

MOSZKVA, augusztus 14. (Rádió). A *News Chronicle* távolkeleti szakértője a japán kapitulációs kérdéssel foglalkozva többek között a következőket irja:

— A Szovjetunió megelégelte a háborut és nyugalomra van szüksége, hogy az ujjáépités munkálatait elvégezhesse. Békés szomszédokat akar határain. A Szovjetunió a világ egyhatod részén uralkodik, igy nincsenek területi hóditási céljai.

— Ennek ellenére *Mandzsuria helyzete felülvizsgálatra szorul, minthogy e területen át vezetnek a legrövidebb közlekedési vonalak Kinába.* Valószinüleg a Szovjetunió nem zárkózik el attól, hogy Mandzsuria kinai fenhatóság alá kerüljön. Tekintettel arra, hogy Vladivosztok nem jégmentes kikötő, lehetséges, hogy *Port Arthurt a Szovjetunióhoz csatolják. Támaszpontokra tart igényt az Egyesült Államok is a Csendes Óceánon.* Mindkét kérdést valószinüleg nemzetközi bizottság fogja tanulmányozni.

A demokratikus elveknek megfelelően

Uj alapokra helyezték a CASBI tevékenységét

Groza Péter miniszterelnök kolozsvári látogatása során orvosolta a magyarság egyik nagy sérelmét

KOLOZSVÁR, augusztus 14. A demokratikus *Groza*-kormány irányelveitől és intézkedéseitől messze elkanyarodó egyes hatósági szervek és kozegek ellen beérkezett panaszok közül talán a legsérelmesebbek voltak az immár igen széles körben ismertté vált *CASBI-ügyre* vonatkozóak.

A Világosság már hetekkel ezelőtt feltárta az idegen vagyonok ellenőrzésére hivatott szerv helyi vezetőségének kisiklásait a törvényes keretekből, jelezvén azt is, hogy a tapasztalt visszásságokról közölt jelentések *eljutottak a minisztertanács asztalára.* Kiindulási pont volt ez a cikkünk jogok érvényesitésének kiharcolására. A hang azonban szokatlannak tünt az érintett szerv egyes vezetői előtt, s anélkül, hogy a Magyar Népi Szövetség rendelkezésére álló konkrét adatok alapján maguk is meggyőződtek volna hibáikról, nyomban cáfoló közleménnyel vágtak vissza, majd e közlemény meg nem jelentetése miatt — hosszas huza-vona után — törvényparagrafusra hivatkozva kikényszeritették lapunk átmeneti betiltását.

A munkásság is tiltakozik

A CASBI-ügy azonban nem aludhatott el, *mint ahogyan nem alltatható el, bizonyos fokig önkényes rendszabályokkal, olyan sérelem általában, amelynek orvoslása éppen a demokratikus törekvéseknek a megerősödését szolgálja a reakciós, kerékkötő zugburzgalmakkal szemben.*

A CASBI-ügy ismét szőnyegre került a Világosságban, immár a Magyar Népi Szövetség lapjában, de foglalkozott azzal a szervezett dolgozók vezetősége is augusztus 10-én tartott ülésén, *az Országos Szakszervezeti Tanács kiküldöttének jelenlétében.* A Magyar Népi Szövetségbe beérkezett sérelemsorozatot *a Szakszervezeti Tanács a maga részéről kiegészitette azzal a megállapitással, hogy a CASBI az elhagyott üzemek és vállalatok, helyesebben a munkásság önerejéből üzembehelyezett vállalatok élére megbizhatatlan, a munkásságnak s annak mozgalmától idegen elemeket rendel ki gondnokul.* E visszásságokkal kapcsolatban a tiltakozás is egyhangú volt.

Most bekövetkezett a várt fordulat. Negyvennyolc órával azután, hogy megérkezett Bukarestből a CASBI működését ellenőrző bizottság, s a vármegyeházán megkezdte munkálatait a Magyar Népi Szövetség kiküldötteivel együtt, *véglegesen rendeződött, demokratikus irányelvek vonalára helyeződött az idegen vagyonok ellenőrzése.*

Orvoslást nyert egy ujabb sulyos sérelem, s ami a legörvendetesebb, magának a miniszterelnöknek a jelenlétében. *Groza Péter dr. miniszterelnök ugyanis a hetfői nap folyamán pár órás látogatásra Kolozsvárra érkezett, s a rövid időt felhasználta arra, hogy több időszerü politikai és szervezeti kérdés megtárgyalásával együtt pontot tegyen a CASBI-ügy rossziránvu fejleményei után.*

A Világosság örömmel számolhat be tehát arról, hogy elégtételt kaptak mindazok a *magyar dolgozók, munkások és földmüvesek, akik a fasiszta rendszert éppugy vegignyögték, mint román dolgozó testvéreik, s akikre a háboru is ugyanazzal a sullyal nehezedett.*

Az elintézés részleteire vonatkozólag *Kurkó* Gyárfás, a Magyar Népi Szövetség elnökének és *Asztalos* Sándor dr.-nak, a MNSz jogvédő osztálya vezetőjének tájékoztatásai alapján a következőkben számolhatunk be.

Kik tekinthetők ellenségnek?

A vármegyeházán működő ellenőrző bizottság, amelyet a MNSz kérésére Groza Péter miniszterelnök küldött ki Kolozsvárra, munkálatainak megindításánál mindenek előtt leszögezte, hogy *a CASBI a fegyverszüneti szerződés 8. szakaszának az alkalmazására alakult arra a célra, hogy az ellenségnek minősitheto személyek vagyonát felügyelet alá helyezze és megakadályozza elidegenitésüket.*

Pontosan meghatározta az ellenőrzőbizottság azt is, hogy *csupán azok a román állampolgárok tekinthetők ellenségnek, akik a Vörös Hadsereg elől történt elmenekülésük, vagy kényszer-elszállitásuk után 1945 április 4-ig, tehát az ország törvényeinek Északerdélyre történt kiterjesztésig nem tértek vissza. Ellenségnek tekintendők továbbá mindazok a román állampolgárok, akik — tekintet nélkül arra, hogy elmenekültek vagy ittmaradtak — jogerős itélettel büntethető fasiszta politikai tevékenységet vagy magatartást tanusitottak.*

Eme alpelvek leszögezése után az ellenőrzőbizottság megállapitotta, hogy *a helyi szervek a fegyverszüneti szerződés 8. szakaszának végrehajtása során olyan vagyonokat és ingóságokat is felügyelet alá helyeztek, amelyekre a vonatkozó egyezmény hatálya egyáltalán nem terjedhet ki.* Éppen ezért az ellenőrzőbizottság szükségesnek látta az alapelveknek a fegyverszüneti egyezményre vonatkozó igazságos és a szerződő felek szándékának megfelelő tisztázását.

Eközben érkezett meg Groza Péter miniszterelnök, aki nyomban bekapcsolódott a kérdések megoldására irányuló tárgyalásokba.

A miniszterelnök mindenekelőtt az üzemi és vállalati munkásság panasza mellett foglalt állást. Utasitotta a CASBI jelenlevő igazgatóját, hogy az idegen tulajdonban volt, de *a munkásság, a dolgozók részéről ujra üzembehelyezett vállalatok és üzemek élére csakis az illetékes munkaterületen működő személyeket bizzanak meg ellenőrzéssel, olyanokat, akik — tekintet nélkül iskolai végzettségükre — alkalmasak összhangban, rátermettséggel együttműködni a termelő munkassággal.* A jövőben tehát a kineveztek csakis *az üzemi munkásbizottságok és a Szakszervezeti Tanács*

jóváhagyásával jöhetnek létre. Az eddigi kinevezéseket felülvizsgálják és a megfelelő indokolások után hatálytalanitják.

Hangsulyozta a miniszterelnök, hogy *meg kell szüntetni a felügyeletet mindazoknak a vagyona és ingósága felett, akik ittmaradtak, vagy elmenekülésük után visszatértek s bebizonyosodott róluk, hogy nem fejtettek ki antidemokratikus politikai működést.*

Nem helyezhetők felügyelet alá a mezőgazdasági ingatlanok

Különösen kiemelte még a miniszterelnök azt a demokratikus alapelvet, hogy *semmi körülmény között nem helyezhetők felügyelet alá a mezőgazdasági ingatlanok, sőt még a felügyelet alá helyezett butorokat és házi ingóságokat sem szabad kivenni a tulajdonos, vagy hozzátartozói kezéből, sem jelenlegi helyéről elszállitani.*

Mindenütt haladéktalanul megszüntetendők a fenti irányelvek ellenére elrendelt gondnokságok.

Az ellenőrző bizottság ezeknek az utasitásoknak az alapján *azonnal megkezdte a Kolozsvár és a vármegye területén működő vállalatok jogi helyzetének tisztázását s utána megtörténik a megfelelő vállalati ellenőrző vezetők kinevezése is.*

A kérdés megoldásának fokozottabb biztositása érdekében a bizottság elvként kimondotta, hogy a fegyverszüneti egyezmény alkalmazása Északerdélyben 1945 március 12-én kezdődik ugyan, de április 4-ikében állapitják meg, *mert ebben az időpontban terjesztették ki Északerdélyre az ország törvényeit.*

•

Igy helyeződött tehát helyes utra a CASBI működése, harccal, amely nem pusztán a magyarság egyes tagjainak, hanem velük az ország összes demokratikus erőinek sikerét hozta, mint ahogyan harc és siker kell hogy jellemezze továbbra is a demokratikus pártokkal és tömegszervezetekkel szorosan együttműködő s a Groza-kormánytól támogatott Magyar Népi Szövetség tevékenységét az ország demokratizálódásának, ujjáépitésének és a nemzeti egyenjoguság kivivásának utján, szemben minden reakciós kisérletezéssel.

A kommunistákkal való fuzióról tárgyal a francia Szocialista Párt

LONDON, augusztus 14. (Rádió) Az egész világon nagy figyelmet szentelnek a francia Szocialista Párt gyülésének, amely a Szocialista Párt és Kommunista Párt fuziójáról tárgyalt. Ennek eredménye az egész világra kihatással lenne. Az értekezleten csaknem valamennyi nyugateurópai állam szocialista szervezeteinek kiküldöttei részt vesznek. Leon Blum, a Szocialista Párt elnöke a fuzió ellen foglal állást.

PARIS, augusztus 14. (Rador) De Gaulle tábornok Bethumben beszédet mondott. Többek között megállapitotta, hogy most egy éve Franciaországnak nem volt elismert kormánya és inkább nagy emléknek látszott, mint a jövő országának. Ma Franciaország, — mely kivette részét a győzelemből —, résztvesz Németország kormányzásában, a Rajna vonalát tartja, helyet foglal az Egyesült Nemzetek körében és résztvesz a nagyhatalmak külügyminisztereinek londoni tanácsában. Indokina, Franciaország egyik legkedvesebb gyarmata a felszabadulás küszöbén áll és visszatér a birodalom kebelébe.

— *A megsebzett és megalázott Franciaország talpraállt* — fejezte be beszédét a tábornok.

Magyar katonai küldöttség tárgyalt Nagyváradon a román–magyar határmenti forgalom megkönnyitéséről

NAGYVÁRAD, augusztus 14. A bukaresti rádió magyarnyelvü adásának jelentése szerint tegnap magyar katonai küldöttség érkezett Nagyváradra, a Románia és Magyarország közötti határátlépési kérdések rendezése végett. A magyar katonai küldöttség román zászlóval érkezett Nagyváradra, amelynek lakossága meleg szeretettel fogadta a Magyarországról érkezett küldöttség tagjait, akik a román zászló vitelével is kifejezésre juttatták Magyarország demokratikus vezetőinek azt az álláspontját, hogy — szakitva a gyülölködő multtal — az őszinte megértést és barátságot keresik Romániával is, mint a legközvetlenebb szomszédállammal.

A bukaresti rádió jelentése szerint a tárgyalások *igen szivélyes hangulatban folytak le és a amgyar küldöttség meghivta a román illetékes bizottságot Budapestre, hogy az ott tovább folytatandó tárgyaláson véglegesen rendezzék és a jelenleginél lényegesebben megkönnyitsék Románia és Magyarország között a határmenti forgalmat és a határátlépést.*

Bunaciu országos közvádló és Bányai László Budapestre utaztak

KOLOZSVÁR, augusztus 14. A kolozsvári néptörvényszék munkája, mint arról több cikkben beszámoltunk, rendkivül széles területre terjedt ki és felgöngyöliti a diktatórikus és fasiszta rendszerek bünöseinek összes elkövetett cselekményeit.

A vizsgálatok megkezdett gyors ütemének biztositására, a vádiratok adatainak pontos felsorakoztatása érdekében azonban szükség van arra, hogy az erdélyi háborus bünösök ügyére vonatkozóan a nyomozást Magyarország területére is kiterjesszék, hiszen 1944 augusztus 23 óta nemcsak a fasiszta magyar főbünösök, hanem a vasgárdista-legionista elemek is nyugat felé özönlöttek a felelősségrevonás elől.

A demokratikus Romániának és a demokratikus Magyarországnak tehát egyaránt érdeke, hogy végre kiküszöbölje soraiból a nem odavaló elemeket.

A tisztogatások közös elvégzésének érdekében Bunaciu országos közvádló és Bányai László közvádló, a kolozsvári néptörvényszék II. tagozatának vezetője ma Budapestre utaztak, hogy a magyarországi néptörvényszék illetékes tényezőivel megtárgyalják az erdélyi háborus bünösök kérdését, különösen a sármási tömeggyilkosságra vonatkozólag.

Több más ügyet is megtárgyalnak s a megbeszéléseken valószinüleg a kölcsönös kiadatások kérdése is szóba kerül.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

KI TUD RÓLUK?

Kabucz Sándorról, aki Désen a 105-ös légvédelmi alakulatnál szolgáát, valamint Kabucz Béláról, aki Tapolcán szolgált. Értesitést kérnek szüleik Kolozsvár, Hadak-utja 71 cimre.

Ifjabb Solymos Károly repülő hiradós zászlósról, aki 1944 decemberben Szombathelyen és Veszprémben teljesitett szolgálatot. Értesitést kérnek szülei Zilah, Sztalin-utca 14 cimre.

Kiss Albert zászlósról, aki az 1. határvédelmi zlj. 1. századnál szolgált és novemberben Heves megyében volt, valamint Kiss Attila volt óradnai levente körzetparancsnok hadnagyról, aki decemberben Himódon (Sopron megye) volt és Bakó Károly zászlósról, aki a 9. póthadosztálynál szolgált. Értesitést kér Kiss Albertné Székelyzsombor, u. p. Okland (Udvarhely megye) cimre.

Tordai Sándorról, aki Szamosfalván a repülőosztagnál volt gépfegyveres és utoljára Munkácsról irt. Táborl postaszáma P. 190 volt. Értesitést kér édesanyja Kolozsvár, Szent István-ut 48 cimre.

Szakács Gyula tordai születésü honvédről, aki Nagybátony (Heves megye) községben munkásszázadnál szolgált. Értesitést kér Szathmári Sándorné Kolozsvár, Horea-ut 11 cimre.

Az irók politikája

A népek lelkületét és igazi álmait, higyjük, leginkább némely népből vétetett, magas emberi csucsokra érkezett iró fejezi ki. S ezt éppen ma, amikor szinte szinpadszerü kettősséggel zajlik a népek végleges megbékülésért folyó küzdelem, szükségesnek tartjuk kimondani. Ez a kettősség néhol valóságos rendezői bravurral jelentkezik. Igy történhetett meg, hogy ugyanazon a napon, amelyen Nagyváradon Mihail Beniuc, N. D. Cocea és Eugen Jebeleanu román irók magyar irótársaikkal egy könyvsátorban dedikálták a könyveiket, Kolozsvárt a reakció desperádói belelőhettek a vörös zászlók erdeje alatt menetelő magyarokba.

Feltételezzük, hogy a golyók nyomán keletkezett emberhalál és gyász éppenugy fáj a fentemlitett román iróknak, mint nekünk. A gyilkosok, amikor két magyar életet kioltottak, a román irók megkezdte épület alapjait akarták megrenditeni. Ez az épület azonban szent és sérthetetlen kell hogy legyen, hiszen nem más, mint az egész Középeurópára, évszázadokra kiható román—magyar megbékélés temploma!

Nem áltatjuk magunkat: az iró tolla korántsem elegendő fegyver a golyószórós emberek ellenében. De ha tudjuk, hogy ezek a tollak egyre bátrabban és harcosabban hirdetik a régóta lebegő álom valóraváltásának szükségességét, bizakodás tölt el. Márpedig az irók egyre sürgetőbb szózatokkal álltak a nagy ügy szolgálatába, szavuk mind szélesebb körökben terjed, s hovatovább el kell érkezniök a faji előitéleteket vakhitüséggel hordozó lelkek homályos mélyére is.

Megállapitható, hogy az irók egységes vállalkozásba kezdtek a papir-megegyezéseken tulmenő, a valósággal is érzékelhető, gyümölcsöző békesség megteremtésére. S nem véletlen, hogy szövetségüket éppen ott pecsételték meg a világszabadság álmatlanul alvó vértanujának sasszárnyas siremléke tövében. Ott Segesvárt, Petőfi szellemének igézetében, szoritottak kezet magyar, román és bolgár irók s fogadták meg szentül, hogy népeiknek a közeledés [illegible] parancsait hirdetik.. S az sem véletlen, hogy Illyés Gyula a békitő szellem nagyköveteként a minap Bukarestben járt, hogy ott boldogan győződhessék meg a román vezetőpolitikusok és a hangadó fiatal irók szándékának őszinteségéről.

Mindez nem vaktában történik éppen napjainkban, hisz „a század viselős" — s az ujszülött jellemére és testi-lelki épségére nem közömbös, hogy mivel táplálkozik az őt hordozó édesanya.

Szeptemberben Szófiában találkoznak a Dunamedence irói. Meg fogják mutatni, hogy joguk van irányitólag hatni hazájuk sorsára. Tanácskozásaikon és esti sétáikon zömök, bozontos árnyék fogja kisérni őket: Móricz Zsigmond szelleme, azé az időnapelőtt elköltözött magyar iróé, aki már 1941-ben, a Szovjetellenes háboru kitörése előtt, sürgette a dunamedencei irók parlamentjének összehivását, hogy azon rendezzük közös dolgainkat — de tervét, sok mindennel együtt, alaposan elodázta az irók figyelmeztetésére nem is rántó politikusok és hadászok őrült vállalkozása.

A kényszerü késlekedés négy esztendejében ki-ki szerezhetett annyi fájó tapasztalatot, amennyi bőséggel elegendő az igazságon és mértéktartáson alapuló békesség-szerzés felelősségteljes müvében való részvétele.

JÉKELY ZOLTÁN.

A SZÉKELYFÖLD MÜEGYETEME

A kolozsvári magyar egyetem kérdéseinek megoldásánál vetődött fel a müegyetem terve is.

A gondolat kivitelezésénél arra gondoltak, hogy az egy tömegben élő székely népi egységnek jogos igénye lehet főiskolára is, hiszen kisebb népi csoportoknak van már egyebütt saját főiskolájuk s igy semmi meglepő nem lehet abban, ha a kulturában mindig előljáró székely nép is régi vágyához ezuton jut hozzá.

Az elgondolások szerint az egymástól amugy is független szakcsoportokat az arra alkalmas székelyföldi városainkban kellene szétosztani. Ezzel elérnők a szokott szinvonalemelésen kivül azt is, hogy a gyakorlati pályákra oly nagy hajlandóságot mutató ifjainknak szinte házhoz szállitanók a tanulási alkalmat s igy sokkal többen léphetnének mérnöki pályára, mint máskülönben.

A müegyetemi karok szétosztására a Székelyföld igen alkalmas. Marosvásárhely rohamosan ipari és kereskedelmi irányban fejlődő városunk s nagyszerü környezetet adhat a gép- és vegyiipari mérnökképzéshez.

Székelyudvarhely a változatos erdőségek középpontjában az erdőmérnöki gyakorlatokhoz igen alkalmas hely. Épp ezt mondhatjuk el a multban is hozzákapcsolt bányamérnöki szakról. Só-, vas-, rézz-, szén- és kőbányák, valamint a földgázfurások közelsége kijelölik e célra. De közel vannak a petróleumos területek, sőt éppen helyben is a legnagyobb reménység van ennek a feltárására.

Sepsiszentgyörgy vidéke a fonalas növények termelésére alkalmas. A városban már meglévő korszerü textilüzem szinte kivánja az eddig amugy is elhanyagolt textilmérnöki szakkiképzést.

Amikor a müegyetem tervének a megvalósitása lép előtérbe, természetesen sok minden kérdés, nehézség merül fel. Ez ugyan csak látszólagos, mert a felállitandó intézetet az aggodalmaskodók mindjárt azzal a nagy igénnyel képzelik el, mint a már fennálló, évtizedes multra visszatekintőket. Arra kell gondolnunk, hogy azok is a maguk születési állapotukban szerényen, egy évfolyammal, ideiglenes helyiségekben kinlódtak eleinte s csak hosszu évek multán, teljes kifejlődésük után jutottak el a mai mintaszerü s minden követelményt kielégitő elhelyezkedésükhöz.

Nem szabad fennakadnunk azon, hogy a megnyitandó első évfolyamok vendégként kapjanak otthont itt-ott. Ami a személyzeti kérdést illeti, a kezdetkezdetén a követelmények sem nagyok, hiszen köztudomás szerint az első és második év amugy is az alapvető tárgyak feldolgozására való, mig az igazi szaktárgyak s a már laboratóriumokat igénylő kiképzés a felsőbb évfolyamok tárgya s arra lassankint elő is lehet készülni.

Épp igy nem lehet akadály az oktatószemélyzet kérdése sem. A mai nagyhirü müegyetemi professzorok is kezdték valahol. Az évről-évre lassankint fejlődő intézetek megtalálják lassankint a módiát a fokozatosan megnyiló katedrák számára is.

A Magyar Népi Szövetség a helyzet megfelelő mérlegelésével — hisszük — meg fogja találni azt az utat, amely a megoldáshoz vezet! Soha talán hálásabb tér nem nyilik a közérdekü munkás számára, mint a műszaki világ eme kérdésének a megoldása s a székelység régi igényének a kielégitése.

BÁNYAI JÁNOS DR.

A Baross-tér 1 szám alatt lévő
étterem és szálloda azonnalra kiadó.
Értekezni Baross-tér 2. Sajovicsnál.

ARANY PÓK
RENDELETLEN
BANI [illegible] REM
STR. UNIO u. 14.

A kenyérjegyek kiváltásának sorrendje

KOLOZSVÁR, augusztus 14. Amint tegnapi lapunkban közöltük, Kolozsvár város területére szeptember 1-től kezdődően kenyérjegyet vezettek be. A kenyérjegyeket a lakásbejelentőlap ellenében személyenkint 30 lej lefizetése mellett a kerületi közigazgatási kirendeltségnél lehet kiváltani. A kiosztás sorrendje a következő:

I. kerület (Farkas-utca 4). Augusztus 17-én: Apáczai Cseri János, Bartha Miklós, Fadrusz János, Farkas, Mócok-utja 1—35-ig, Kossuth Lajos-utca 1—30-ig és Majális-utca. Augusztus 18-án: Bástya, Balassa, Berde Mózes, Görögtemplom, Haller, Gönczöl, Mócok-utja 35—56-ig, Kossuth Lajos-utca végig és a klinikák.

II. kerület (Györgyfalvi-ut 70). Augusztus 17-én: Ady, Agyagdomb, Endre király, Kemény Zsigmond, Sip, Szibéliusz, Olt, Zápolya, Alkony, Enyedi, Észt, Keleti, Kézai, Oncsa-telep, Orbán Balázs, Szabolcska és Szuomi-utcák. Augusztus 18: Anonymus, Arató, Attila, Fazekas Mihály, Felvinczy, Kisfaludy, Pázmány, Pillangó, Pósa, Szász Domokos, Szenczi Molnár, Sz. Jakab és Zrinyi-utcák.

III. kerület (Magyar-utca 49). Augusztus 17: Apafi, Aranka, Apród, Csepel, Csongor, Csányi László, János vitéz, Csertörö, Csermalom, Csupor, Csaba vezér, Csánki Dezsö és Magyar-utca 1—40-ig. Augusztus 18: Ágoston, Apor, Baromvásár-tér, Ipar, Herepei, Hársfa, Kenyérmező, Kakas István, Kolozsi, Kertész, Cukorgyár, János Zsigmond, Gombócz Zoltán, Gólya és Magyar-utca 41—100-ig.

IV. kerület (Horea-ut 42). Augusztus 17: Árpád, Ádám, Állomás, Átjáró, Andrássy, Aranybulla, Arad, Aszupatak, Badacsony, Barabás M., Baross-tér, Batthyányi, Closca és Bácsi-utcák. Augusztus 18: Boldog, Bokor, Budapesti, Böhm, Boru, Beöthy, Bezerédi, Brétfü, Buzogány, Csermely, Csillag, Csillaghegy, Csóka, Derü, Déva, Erdö és folytatása, Északi és Erzsébet-utcák.

V. kerület (Józsa Béla-utca 37). Augusztus 17: Almos, Fillér, Bercsényi, Benkö, Bors, Cserkész, Csengeri, Emese. Augusztus 18: Elöd, Erkel, Etelköz, Dónát és Hója-utcák.

VI. kerület (Monostori-ut 64). Augusztus 17: Akácfa, Apostol, Apáthy, Nap, Avar, Bazsarózsa, Damjanics, Nagygereblye utcák. Augusztus 18: Diófa, Déli, Délibáb, Dalos és Kisgereblye utcák.

Azok, akik a meghatározott időben nem jelentkeznek az élelmiszerjegy átvételére, ellátatlanok maradnak.

Kalákában rendbehozzuk a magyar tanonciskolát!

Szerdán délelőtt rendkivüli gyülést tart a Kisiparos Szaktanács

KOLOZSVÁR, augusztus 14. *Demeter János* dr. alpolgármester elnökletével értekezlet foglalkozott a magyar iparostanonciskola kérdésével a Magyar Népi Szövetség helyi székházában. A Varga-utcai iparostanonciskola, mint ismeretes, annak idején bombatámadás következtében megsérült s használhatóvá tétele ma annál is inkább sürgős, miután hivatalosan eddig csak a román tanonciskolát sikerült a volt csendőrlaktanyában elhelyezni, a magyar tanoncoktatás azonban megfelelő épület nélkül maradt.

Az értekezleten *Moll Elemér* épitészmérnök közölte az ujjáépités terveit és költségvetését, majd *Fodor* Balázs munkás arra kérte a Magyar Népi Szövetség tagjait, hogy képességük szerint önkéntes munkával és adományokkal járuljanak hozzá a tanonciskola felépitéséhez.

Táncz Jenő épitési vállalkozó azonnal felajánlotta három terem kőmüvesmunkálatainak elvégzését. *Deák Ferenc* épitész ingyen vállalta a munkálatok vezetését és 100.000 lej értékü anyaggal járult hozzá az épitkezéshez. *Egyed Lajos* épitész a szükséges meszet ajánlotta fel.

Csákányovszky Károly, a Kisiparosok Szaktanácsának elnöke bejelentette, hogy szerdán, augusztus 15-én délelőtt 10 órára az ipartestület Karolina-téri székházába összehivta a kisiparos szakszervezetek minden tagját a magyar tanonciskola kérdésében.

Az önkényeskedő tanügyi szervek figyelmébe!

A szülők állapitják meg a tanulók nemzetiségét

Mateescu vezérfelügyelő intézkedett, hogy alantasai tartsák be az ország törvényeit

KOLOZSVÁR, augusztus 14. A Magyar Népi Szövetség kolozsvári tanügyi konferenciáján — mint ismeretes — felmerült a tanulók nemzetisége megállapitásának a kérdése is. A törvényes álláspontnak a Világosság is kifejezést adott. Az önkényeskedésekből származó panaszok kapcsán leszögeztük, hogy a tanulók nemzetiségét a szülőknek kell megállapitani.

Most az északerdélyi magyar tanitókat besoroló bizottság elnöke, dr. Mateescu vezérfelügyelő közölte lapunkkal, hogy a birálatra alkalmat adó julius 26-iki köriratát, amelyet az északerdélyi vármegyei véleményező-besoroló bizottságokhoz küldött, távollétében és tudtán kivül rosszul fogalmazták meg. A tanulók összeirásával kapcsolatban ugyanis olyan utasitást közöltek, mely szerint a tanulók nemzetiségének megállapitása az anyakönyvek bejegyzése szerint történik.

Mateescu vezérfelügyelő ujabb, augusztus 13-án kelt köriratában közli az illetékes szervekkel, hogy a nemzetiség megállapitása a fennálló országos törvények értelmében kizárólag a szülők nyilatkozata alapján történik. A körirat közli továbbá azt is, hogy az előbbi utasitással ellentétben a tankötelesek kimutatásába felveendők mindazok a tanulók, akik a tanköteles korhatárba tartoznak, tekintet nélkül arra, hogy az 1944—45 iskolai évben be voltak-e iratkozva, vagy sem.

Mateescu vezérfelügyelő intézkedését a magyar közönség megnyugvással veszi tudomásul és bizalommal tekint a magyar tanitókat besoroló bizottság további munkája elé.

Saját reakciósainkat se kiméljük!

Még mindig szabadon sétál a német—magyar társaság elnöke, a Sztójay-főispán és a nyilas pártnagyság

KOLOZSVÁR, augusztus 14. A reakció elleni küzdelem ujabb szakaszában nem mehetünk el szó nélkül *a saját sorainkban még mindig meghuzódó és szabadon járó fasisztáink kérdése mellett.* Az utóbbi napokban demokrata körökben csodálkozással állapitották meg, hogy *dr. Schilling Dezső* volt közjegyző, aki mérhetetlen kapzsiságáról ismeretes, s aki annakidején a Kolozsvárt megalakitott *német-magyar társaságnak* is az elnöke volt, ugy sétálhat Kolozsvár utcáin, mintha semmi sem történt volna. Ugy értesültünk, hogy a közjegyző ur őméltósága az internálás veszélye elől szanatóriumba vonult, valami képzelt vagy kitalált betegséggel. A betegsége azonban ugylátszik nem akadályozza meg abban, hogy némelykor a verőfényes augusztusi napsütésben végig ne sétálhasson tevékenységének szinterén, a fasiszták által annyira megcsufolt Kolozsváron. Magunk részéről amikor hatóságaink figyelmét a volt német—magyar társaság elnökének személyére felhivjuk, egyuttal azt a meggyőződésünket is kifejezésre juttatjuk, hogy a közjegyző ur egészségi állapota egyáltalán nem akadály arra, hogy bizonyos időt a legmegfelelőbb helyen, az internálótáborban töltsön.

Hasonlóképpen csodálkozva állapitottuk meg azt is, hogy *szabadon sétál a Sztójay-kormány volt besztercenaszódvármegyei főispánja, Borbély Kálmán is.* Véleményünk szerint egy-két besztercenaszódi cselekményéről joggal ki lehetne kérni a véleményét a volt főispánnak. Bizonyos, hogy néhány érdekes esetre kellő felvilágositást nyernénk. Felhivjuk a hatóságok figyelmét, hogy ezt a kiváló alkalmat valahogy el ne szalasszák.

Többen szóvá tették azt is, hogy *dr. Piroski Miklós kolozsvári ügyvéd, aki az elmult időkben állitólag az egyik nyilas pártnak volt közismerten tevékeny tagja,* a demokrata világban is vigan tárgyalgat a törvényszéken. Az állitólagos nyilas vezérnek multbeli tevékenysége kivizsgálására sürgősen felhivjuk a kolozsvári ügyvédi kamara figyelmét. Tudni szeretnők, hogy mennyiben felelnek meg az igazságnak a Piroski ügyvéd ellen naponkint megujuló vádak.

Az elmondottakkal kapcsolatban pedig felkérjük az őszintén demokrata közönséget is, hogy a saját sorainkban itt-ott bujkáló fasisták lelepleződésében mindenben legyenek segitségére a fiatal harcos demokráciának. A letünt fasizmus és sovinizmus volt haszonélvezőire azonnal hivják fel a hatóságok figyelmét, mert *amilyen mértékben harcolunk a mindkét oldalon található soviniszták és reakciósok ellen, olyan mértékben tudjuk megerősiteni a demokráciát és a népek közötti egyenlőséget.*

A kisiparosság uj harci alakulatként lépett a fejlődés utjára

Csákányovszky Károly nyilatkozik a kisiparosság és a munkásság összefogásáról

KOLOZSVÁR, augusztus 14. Jelentettük annakidején, hogy a Bukarestben megtartott országos kisiparos kongresszus után *Kolozsváron is élénk szervezkedésbe kezdtek kézmüiparosaink.* A szivós és lelkes munka eredményeképpen a kisiparos társadalom vasárnap délelőtt megválasztotta *a kézmüiparos szakszervezetek tanácsát.* Ebből az alkalomból felkerestük *Csákányovszky Károlyt,* a kézmüiparos szaktanács megválasztott elnökét és nyilatkozatra kértük fel.

Csákányovszky Károly örömének adott kifejezést, hogy a kisiparosság, a munkásságtól fondorlatosan elválasztott dolgozó munkaadók *végre a munkásság hatalmas táborával együtt, közös arcvonalban küzdhet egy igazságosabb társadalmi rendszer megvalósitásáért.*

— A szervezetlenség — felelte feltett kérdéseinkre — a multban számunkra is éppen olyan nagy veszélyt jelentett, mint a termelő erők bármely más ágazatára. Mi is ugyanugy eszközei voltunk a henye haszonélvezőknek, mint a robotosok bármelyike. Közös érdekünk kivánta, hogy összeadjuk erőnket.

A harcosmultu kisiparos elnök további kérdéseinkre rámutatott azokra az alattomos cselekményekre, melyekkel a nagyrészben már háttérbe szoritott káros elemek nyomorba akarják dönteni a munkásság és földmüvesség mellett a kisiparostársadalmat is.

— **Ebben a harcban vált szükségessé a munkássággal való szoros összefogásunk** — folytatta. **A kisiparosság érdekei teljesen ellentétesek nemcsak a kizsákmányoló nagytőkével, de a gazdasági szabotálók és spekulánsok érdekeivel is.** Az a kényszerkörülmény, hogy fekete áron vásárolt nyersanyagból drága készárut továbbitunk, számunkra csak látszatnyereség, mert a busás, nagy hasznot a spekuláns vágja zsebre.

— Éppen ezért — fejezte be nyilatkozatát Csákányovszky Károly — **a kisiparosság, mint egy uj harci alakulat, elszántan lép be abba a legyőzhetetlen nagy seregbe, amely biztos léptekkel a szocialista haladás utjára lendült.**

Kis riport

a Haladó Ifjuság szabadegyeteméről

KOLOZSVÁR, augusztus 14. Az idő hat óra felé jár s az egyetem közgazdasági karának Bástya-utcai öreg épületében sietve gyülekeznek a fiatalok minden irányból. Az előadóterem nem a legnagyobb s a fényesre kopott padokban ugyancsak szorulnak az ujdonsült egyetemi hallgatók. Látni közöttük frissen mosakodott munkásifjakat és lányokat s itt-ott elvétve egy-egy diákot is. Kezükben jegyzetfüzet és ceruza. Halkan beszélgetnek: egyik-másik orvosi kérdésekről vitatkozik a társával hevesen és csillogó szemmel.

Mikor aztán nyilik az ajtó

és bejön a professzor ur, egyszeribe végeszakad a társalgásnak. A professzor ur magashomloku, szemüveges fiatalember. Örömmel jelenti be, hogy legjobb tudása szerint igyekszik segitségére lenni a tudásra szomjazó fiatalságnak. Aztán kezdetét veszi az előadás. Az emberi test belső szerveinek a müködéséről szól és egyre érdekesebbé válik. Figyelem, hogy sok-e az idegen kifejezés benne, de nincs ilyen: a professzor ur lehetőleg az ő nyelvükön szól s tudományos kifejezések helyett — amit ugyis elfelejtenének — ügyes szemléltetéssel próbálja megértetni hallgatóival az emberi test belső szerveinek csodálatos müködését és szigoru törvényszerüségét.

— A szervezet egy bonyolult kémiai gyár — mondja — s ebbe nyujt nekünk pillantást az orvosi tudomány.

Néha humor is megcsillan az előadásában s ilyenkor jóizü nevetés száll a padokból.

De mulik az idő

s be kell fejezni az előadást. A kivánesi fiatalok kérdésekkel rohanják meg a professzor urat. Felelnie kell mindegyikre. Egy értelmes arcu, barna munkáslány nem is egy, hanem sok kérdéssel áll elő. A harmadik, vagy negyedik kérdésnél meg is mosolyogják a társai, hogy ni-ni, hát ezt annyi minden érdekli? Végül muszáj abbahagynia, mert mások is kivánnak sok mindenre. Egy diák után fiatal szőke tanitónő kér felvilágositást meglepő tájékozottságot eláruló orvosi kérdésekben.

S a tanár ur felel egyiknek is, másiknak is, néha hosszan és néha egy mondatban. Sokan szeretnének még kérdezni, de kint az ablak előtt kigyultak már az utcai lámpák. Szedelőzködnek hát és bucsuznak egymástól.

— Jövő héten találkozunk — kiáltják bucsuzóul egymásnak.

SÜTŐ ANDRÁS.

Cirkusz

Az Edison-mozi szovjet filmbemutatója.

Az ujjászületett Edison-mozi sajtóbemutatóján a „Cirkusz" cimü látványos orosz film került vászonra. Ez az orosz film méltó kezdet volt az ujjászületett mozihoz. A film a cirkusz káprázatos világába vezet el; egymást váltják a szebbnél-szebb hullámzó tömegü jelenetek. De a szines, elragadó helyzetek között nem siklik el a mese sem, melynek erkölcsi értéket az ad, hogy fennen hirdeti a népek egyenjogusságát és testvériességét.

Itt említjük meg, hogy az uj vezetőség vasárnap kivételével mindennap 5 ingyenjegyet bocsát a Világosság olvasóinak 6—12 éves gyermekei rendelkezésére, a 5 órás előadásra. Ezeket a jegyeket a Világosság kiutalása alapján a mozgószinház pénztáránál kell átvenni.

A visszatért demokrata román hadsereg tiszteletére az ARLUS csütörtökön, augusztus 16-án délután 6 órai kezdettel

müvészestét rendez.

Jegyek a szinházi pénztárnál kaphatók.

Keleteurópai garaboncia...

Ujságírók, természetük szerint mindig s tagadhatatlanul versenyeznek egymással az újdonságokért s még természetesebb és emberileg méltányolható, ha a vidéki szerkesztőségek bizonyos leplezetlen irigységgel tekintenek fővárosi társaikra, amikor a székhelyre visszaérkeznek valaminő fontos külpolitikai küldetésből politikusok és más közéleti személyiségek, — a legjobb intervju-alanyok.

Így voltunk mi is a mátészalkai *Igaz Szó* szerkesztőségében,

a szatmármegyei végeken,

határosan Csehszlovákiával, Kárpátukrajnával, azaz a Szovjetunióval, de jelesen mégis legközelebb és szoros érintkezésben a román néppel és munkássággal, — amikor Moszkvából Budapestre visszatértek tudósaink az orosz akadémiai ünnepségekről. A lehetetlenül rossz vonat-közlekedés és az újra gyermekcipőjébe visszalépő telefon-műszerek miatt nem tudtunk velük érintkezésbe lépni buzgó riporterek módján. Pedig *hét* román és *öt* magyar tudósunk volt odakint, a szomszédos világbirodalomban, — valami komoly és nagy dolgot mégiscsak csinálhattak a szabadság világában, ahol csaknem husz nemzetiség él együtt szoros testvériségben: töprengtünk az ügyön egyre jobban! Ilyen élmények közben a szellem emberei, írók, tudósok, akadémikusok hamarább fel szokták ismerni a népük — jelen esetben a román és magyar nép — legbelsejében élő kivánságait és a baráti hajlamoknak, a megértésnek hamarább formát tudnak adni, mint a napipolitika dzsungeljében helyezkedők.

Nem volt hát nyugtunk

és a román-magyar közeledés jegyében a következőket gondoltuk ki a fiatal történettudósból, a román-magyar közös történelmi szálak kiváló felfejtőjéből rekrutálódott főispánunkkal, a mátészalkai Balogh Istvánnal együtt — azt sem hagyva ki gondolataink közül, hogy a határon túl, nagyon közel székel a baráti román kormány exponense, Anderco szatmárnémeti főispán. Ha itt, a Végeken megjelentetjük a román-magyar közeledés jegyében kialakult moszkvai híreket, átveszik és befogadják rögtön a román Végek is.

Amúgy, modern garabonciás diák módjára átkutyagoltunk tehát a közeli Debrecenbe, ahol az európai hírű klinikát vezeti Sántha Kálmán sebészprofesszor, idegorvos és agyoperatőr, a nemzetgyűlés alelnöke, aki szintén jelen volt az orosz akadémia ünnepségein a tizenkét magyar-román „barátkozási apostol" és akadémikus társaságában.

No, eddig rendjén is volt a dolog, — de még kérek egy kis figyelmet. Átmentünk így azon a vidéken, a szegény Nyirségen, ahol a tájban, a határosságban, a települési elkeveredésekben, a nép bensejében minden előfeltétel adva van a nemzetiségi megértéshez. Néplapot szerkesztünk, tehát a nép érdekében akartuk megközelíteni *Sánthát,* ezt a legalábbis nekünk híres agy- és ideg-sebészt, aki egyébként az *Olivecronánál* nagyobb felfedezőnél, a kisebb „sajtó-népszerűséget" igénylő amerikai *Cushingnál* „járt oskolába". De viszont *Sántha* Kálmán is a népért vezeti a klinikáját s éppen egy kilencedik gyermekét váró munkásasszony agytumorját operálta. Persze, így nem volt azonnal módunkban beszélni vele, hiszen a nagy művelkedet nagyban zajlott, de szegény asszonyunknak agyfájdalmai mellett már régen megmozdult szíve alatt egy új élet, hiszen éppen hetedik hónapjába fordult áldott állapota: elég komplikált figyelmet és órákhosszat tartó munkát kivánt tehát! De hogy utána mindennél természetesebben kaptuk meg a román-magyar barátkozás irományát a diadalmasan végrehajtott agysebészi remeklés után, azt magyarázza még az az egyszerű tény is, hogy a kolduszegény asszony erdélyi vala...

Így került hát nyomdába *Mátészalkán*

ez a nemesveretü szöveg,

amelyet lelkesen szedett ki kéziszedéssel a nyomdásznak és amelyet azóta *Kolozsváron* is olvashattak a *Világosság* hasábjain az erdélyi románok és magyarok. Ezt a betükbe öntött közóhajt tehát — mint talán kissé tulhosszúra nyult magyarázatunk után világos lett a Királyhágón túliaknak is — a magyar társadalom minden rétege nyilvánosság elé igyekezett tárni, főispántól nyomdászig, klinikai portástól és műtőskisasszonytól kezdve tanársegédekig, akik például a sikeres operáció után nagy igyekezettel hántották le szeretett professzorukról a megszokott operáló-köpenyeget és fáslikat, csakhogy minél előbb *„nyilatkozat-képessé"* tegyék a magyar-román barátság ügyében.

De a modern lapterjesztés eszközei hiányában apostolok lovára kellett raknunk ezt a különkiadást, így jutottunk el, időnkint ekhósszekereken, egészen *Szatmárnémetiig.* Végiggarabonciáztuk már ebben az ügyben nemcsak a *Debrecenbe* vezető tájat, hanem *Mátészalka, Tyukod, Porcsalma, Csenger* kicsiny glóbuszát, ahol mint Balogh István írja, különbenis *„nemes hagyomány volt Kelet és Nyugat között a járás-kelés"* és ahol a Szamoshát, a nagy magyar író szülőföldje, a Turhát, Móricz Zsigmond pátriája, meg az ecsedi láp és a Partium széle, ez a vonzó és csodálatos panorámákkal ékes föld barátságos minden náció iránt. *Termékeny és osztó természete* szerint ölelte magához és fogadta kebelére

a Keleti Kapu felől

a népek rajzásait s huzta szárnya alá a románt, magyart, tótot és rusznt, mint ahogy gazdag és bő tollazatu kotlós is teste megóvó és életbentartó feladata szerint minden melegével veszi szárnya alá fiait.

Szatmárnémeti így kapta hát meg ezt a román-magyar különkiadást. De ez még csak a Partium széle, határosan a világszabadságért és nemzetekért harcoló Petőfi Erdődjével, s hogy a magyar és román nép tömött soraiba, *Erdély belsejébe* is eljussunk, vállunkon kellett hagyni továbbra is a régen *Sárospatak* és *Debrecen* felé tartó vándordiákok és legátusok lebernyegét. A mostani időkben már a *keleteurópai sors* parancsa szerint gyalogosan vagy szekérháton, román vagy orosz fuvarosokkal és katonai autókkal, ingyenességre kényszerített bérfuvarozókkal *Kolozsvárig* kellett eljuttatnunk ezt a betükbe öntött fáklyát, hogy fénye eljusson az Ókirályságig. A 12 apostoli lelkületü tudós szavát most itt is kinyomtatták buzgó újságírók és buzgó szedőmesterek. *„Mindkét nép lelke legyen rajta, hogy e szavakat megfogadja és megtartja..."*

ERDŐS JENŐ

Mit kell tudni a munkaadónak és a munkásnak a kereseti és járulékos adóról?

A Szakszervezeti Tanács hivatalos közleménye és adóügyi tájékoztatója

KOLOZSVÁR, augusztus 14. Az adóügyekben felmerült számos vitás kérdés elintézése és a tájékozatlanság kiküszöbölése végett a Szakszervezeti Tanács szükségesnek tartja az alábbi tájékoztatást nyujtani:

Az alkalmazotti kereseti adó teljes egészében a munkavállalót (munkást, tisztviselőt) terheli. A törvény és az Országos Szakszervezeti Tanács által meghatározott legmagasabb fizetéseknél semmiféle cimen nem lehet magasabb összeget folyósitani, tehát még olyan alakban sem, hogy az illető kategóriában megállapitott fizetésen felül a munkaadó az alkalmazotti kereseti adót, a teljes betegsegélyzői járulékot fizeti a munkavállaló helyett, vagy pedig a fizetésen felül ingyen, vagy nagyon kedvezményesen részbeni vagy teljes ellátást ad az alkalmazottnak. Ebben a tekintetben még szerzett jogokra sem lehet hivatkozni, kivéve azt az esetet, ha a munkavállaló az adó levonása után összszegszerüleg kevesebb bért kapna kézhez. (alapfizetést, drágasági pótlékot, családi pótlékot összeadva), mint amennyit a folyó év április hónapjában a Szakszervezeti Tanács részéről megállapitott fizetési rendszer szerint kapott, illetve kellett volna hogy kapjon.

A járulékos adók tekintetében a törvény előirja, hogy a 3 százalékos ugynevezett munkaalapot (fondul muncii) fél százalékban a munkavállaló, 2 és fél százalékban pedig a munkaadó fizeti. Az aránylagos adót (impozitul proportional) és bélyegilletéket (timbre) a Szakszervezeti Tanács határozata értelmében kizárólag a munkaadó fizeti. Mivel e két utóbbi adónem kinek a részéről való fizetése tekintetében a törvény nem intézkedik, azoknak a munkaadókra való átháritása a munkás részére nem jelent jövedelemtöbbletet és igy az adóalap ezzel az összeggel nem növelhető.

Milyen adók vonhatók le a munkások fizetéséből?

A munkavállalóktól tehát az alábbi közterheket kell és szabad levonni:

1. Az alkalmazotti kereseti adót teljes egészében.
2. Munkaalap adó cimén a fizetés fél százalékát, vagyis ennek az adónemnek, amely 3 százalékos, egyhatod részét.
3. Betegsegélyzői illeték fele részét.

A kétkézi munkásoknál a progresszivkulcs szerint megállapitott adókból a következő kedvezmény jár:

35.000 lejig terjedő fizetésnél 75 százalék,

35—40.000 lejig terjedő fizetésnél 50 százalék,

45—50.000 lejig terjedő havi fizetésnél 25 százalék,

55.000 lejen felüli fizetéseknél 10 százalék.

(Az adóhivatalban lévő táblázatokat már e kedvezmények figyelembevételével állitották össze. *Ugy az alapfizetés, mint a drágasági pótlék külön adóalapot alkot, ennélfogva a drágasági pótlék után külön kell kiszámitani az adót.* Igy — az adókulcs progressziv lévén — kevesebb adót kell fizetni, mintha az alapfizetést és a drágasági pótlékot összeadnák.

Természetbeni lakás és élelmezés esetén követendő eljárás

Abban az esetben, ha a munkavállaló lakást, élelmezést vagy egyéb természetbeni ellátást is kap, a régi törvény alapján ezeket a szolgáltatásokat a fizetés bizonyos hányadában értékelték fel és ezt hozzáadták a fizetéshez.

A régi törvényben megállapitott hányadrész azonban ma már nem reális, mert időközben a lakbérek és élelmiszerárak nem ugyanabban az arányban emelkedtek, mint a fizetés. Igy például a lakbérek rögzitése következtében *a lakbér ma csak körülbelül egyhuszad része a fizetéseknek,* a törvényes egynyolcad résznek a fizetéshez való hozzáadása tehát ma már sérelmes a munkásra nézve. A régi törvény alkalmazása a gyakorlatban azt jelentené, hogy például 60.000 lejes havi fizetés esetén a 60.000 lejhez hozzáadva az egynyolcad részt, tehát 7500 lejt, 67 ezer 500 lejt vesznek adóalapnak, holott 60.000 lejhez pedig hozzáadva az egyhuszad részt, vagyis 3000 lejt, tehát csak 63.000 lej az adóalap. Élelemszolgáltatás esetén viszont az adóalap kisebb lenne, mert a mai magas élelemiszerárak következtében az élelmezés a fizetésnek magasabb hányada, mint régebb volt.

Ezeknek az eltolódásoknak elkerülése végett és azért, hogy a törvényben megállapitott fizetéseket pontosan be lehessen tartani, a helyes eljárás a következő:

Előbb a fizetést kell megállapitani ugy, mintha a munkás nem részesülne természetbeni ellátásban és azután a természetbeni lakás és az élelem reális ellenértékét le kell vonni a megállapitott fizetésből. Tehát megállapitjuk például egy C. csoportba tartozó szakmunkás havi fizetését 60.000 lejben és ebből levonjuk a 3000 lej lakbért és ha élelemben is részesül, 20.000 lejt az élelmezésért. (Ezek az összegek csak például szolgálnak, mert azok nagysága függ a lakás és élelem minőségétől). Természetesen az adóalap a 60.000 lej, illetve a betegsegélyzői illeték levonása után fennmaradó összeg lesz.

Az eddig szokásos forditott eljárás helytelen, mert ebben az esetben a törvény szerinti egynyolcadrészben kell a lakbér összegét megállapitani, másrészt pedig a fizetési maximum alkalmazása bizonytalanná válik.

Ha a lakbér és az élelem összegét tul alacsony összegben állapitják meg, a természetbeni lakásban és ellátásban részesülő munkás jobb, ha tulmagas összegben, akkor rosszabb helyzetbe kerül, mint a másutt lakó és étkező munkástársai.

Az adóügyi kérdésekben a fent részletezett eljárási szabályok betartására és tudomásulvételére az illetékes adómegállapitási szerveket is utasitották.

SALAMON BÉLA KOLOZSVÁRON. Salamon Béla, a magyar szinpadi humor kiváló képviselője néhány napig Kolozsváron fog vendégszerepelni. Salamon Bélát a fasiszta reakció közel 8 évig tétlenségre kényszeritette, Budapesten bevonták működési engedélyét, majd internálták. A felszabadulás után, a fizikai és lelki megpróbáltatások kipihenése után, első utja Erdély fővárosába vezette, ahova meleg rokoni szálak is füzik és itt kivánja ujólag bemutatni ritka művészi képességeit. Salamon Béla első fellépése Kolozsváron szombat este lesz az unitárius kollégium udvarán felállitott szabadtéri szinpadon, vasárnap délután és este pedig a nyári Szinkörben, ahol öt nagy bohózatban fog derüs perceket szerezni Kolozsvár közönségének. Salamon Béla kolozsvári vendégszereplését érthetően nagy érdeklődés előzi meg.

MEGÁLLAPITOTTAK A CEMENT UJ ÁRAT. Bukarestből jelentik: Az árkormánybiztosság a rendes portlandcement árát a gyár szinhelyén fizetve, 10 tonnás vasuti kocsinkint, 240 ezer lejben, a különleges cement árát pedig 10 tonnás vasuti kocsinkint, a termelés szinhelyén 265 ezer lejben állapitotta meg. A fenti ár a cement netto ára, amelyhez még hozzászámitják a fogyasztási és forgalmi adót, a számlabélyeget, a 12 százalékos különleges nemzetvédelmi bélyeget, vasuti kocsinkint 540 lej kezelési költséget és a cement csomagolási anyagának (zsákok) árát. A gyárak ezenkivül jogosultak 10 tonnás kocsinkint 4800 lejt felszámitani a cement kezelésével elszenvedett veszteségük (porlás) megtérítéseként.

ARANYAT, EZÜSTÖT, BRILLIÁNST
Legmagasabb áron veszek Schmoltzer István ékszerész, Deák Ferenc-utca 26

Kereskedők figyelmébe!

Tisztelettel közöljük, hogy az ERDÉLYI piac részére cégünk KOLOZSVÁRI székhellyel fiókraktárt létesitett azon célzattal, hogy tisztelt vevőinknek áruszükségleteik beszerzését megkönnyitsük és hogy az utazás nehézségeitől, valamint az ezzel járó költségektől, a késedelmes szállitásoktól megkiméljük.

ÁLLANDÓ, MEGFELELŐEN SZORTIROZOTT RAKTÁRKÉSZLET!
füszer, gyarmatáruk, élelmiszer, háztartási cikkek, cukorkaáruk, vegyiáruk, illatszertári és kozmetikai cikkekben.

SAJÁT GYÁRTMÁNYOK! VEZÉRKÉPVISELETEK!
ÁRAINK A BUKARESTI KÖZPONTUNK ÁRAIVAL AZONOSAK!

Kérjük szives megrendeléseikkel raktárunkat bizalommal felkeresni. Vidéki kereskedők irásbeli megrendeléseit azonnal szállitjuk.

Teljes tisztelettel:
„COROANA" H. VERONER
központ Bukarest

Fióküzlet:
KOLOZSVÁR
Dózsa György-utca 31. (főposta mellett.)

Kolozsváron éjjel 24 óráig szabad az utcai közlekedés

Feloldották a szesztilalmat

KOLOZSVÁR, augusztus 14. Timofi Gheorghe, Kolozsvár rendőrfőkapitánya rendeletet adott ki, amely augusztus 14-ével, keddel kezdődőleg ujból szabályozza az utcai közlekedést, az éttermek, vendéglők záróráját, a nyilvános szórakozóhelyek előadásainak idejét és feloldja az eddig érvényben volt szesztilalmat.

A rendelet a következőképpen hangzik:

Ezévi augusztus 14-ével kezdődőleg a következőket rendelem el:

1. Az utcai közlekedést 24 óráig engedélyezem.

2. A mult évi december havában elrendelt szesztilalmat feloldom. Szeszesitalt (bort, pálinkát, rumot, stb.) az árusitásra engedéllyel birók és arra jogositottak árusithatnak.

3. Mindennemü étterem, vendéglő, korcsma éjjel 23 óra 30 percig nyitva tartható.

A nyilvános szórakozóhelyek (mozik, szinházak, hangversenytermek stb.) előadásaik idejét ezen időpontnak megfelelően módosithatják.

4. Mindennemü bál és táncestély megrendezését reggelig — az első pontnak megfelelően, azzal, hogy az utcai közlekedés 24 óra után tilos — engedélyezem, a megfelelő kérvény ellenében, amely kérvény a rendezvény ideje előtt legkevesebb 5 nappal a központi rendőrség titkárságának benyujtandó.

TIMOFI GHEORGHE, sk.
rendőrfőkapitány

CHERESTES AUREL, sk.
közigazgatási osztályvezető

Pogăceanu megyefőnök utasitására

Megkezdődött a fasiszta bérencek ártalmatlanná tétele

KOLOZSVÁR, augusztus 14. *Pogaceanu* főispán hetek óta járja a falvakat, hogy a lakosság körében felmerült ellentéteket s a helyenkint adódó ujabb sérelmeket kivizsgálja. Vasárnap délelőtt a népszerü megyefőnök a Magyar Népi Szövetség kiküldöttjének kiséretében Magyarlóna községbe látogatott el, ahol népes gyülés keretében keményen megbélyegezte azokat a reakciós uszitókat, akik soviniszta kilengésekkel és bünselekményekkel akadályozzák az ország demokratikus fejlődését. Rámutatott arra, hogy *a lakosság izgatása is azoktól a maniupárti bojároktól származik, akik földbirtokaik visszaszerzésén mesterkedve, ujra szolgaságba akarják dönteni a román népet.*

A szónok élesen elitélte Hatieganu Emil népellenes magatartását, aki az ország érdekei ellen elkövetett büntetteiért el fogja nyerni méltó büntetését. A harcos demokrata főispán ezután kijelentette, hogy bár minden tévelygőnek és félrevezetettnek lehetőséget adott a megtérésre, *ez azonban nem jelenti azt, hogy továbbra is türni fogja a nép ellenségei által felbujtott hitlerista kalandorok garázdálkodásait.*

A nagy hatást keltő beszéd után a főispán tanácskozásra ült össze az Ekésfront és a MNSz helyi vezetőségével, valamint a falu értelmiségével. Valamenynyiük figyelmét felhivta a két nép megbékélésének követelményére. Ennek elérésére mindent kövessenek el. A falu összes ügyeit az Ekésfront és a MNSz közösen tárgyalják meg és intézzék ugy, ahogy ezt az uj demokratikus idők megkövetelik.

A megyefőnök ellátogatott Szászfenesre is. Utasitása alapján *a csendőrörs ma reggel már elő is állitott 10 bujtogatót,* akik Maniu szolgálatában sorozatos gaztetteket követtek el.

A megyében bujkáló, néha alattomos, néha nyilt aknamunkát kifejtő fasiszta bérencek felgöngyölitése megkezdődött. Hurokra kerültek a magyarfenesi gazdák gyilkosai is, ugyanugy, ahogyan a nép keze lesujt a kolozsvári munkásgyilkosokra is, kiket ma már minden demokratikusan gondolkozó román is megvet.

Sulyos mulasztás és hanyagság történt Kolozsvár tüzifaellátásánál

Erdély fővárosának tüzifaszükséglete 20.000 vasuti kocsi, amelynek beszállitása égetően szükséges

KOLOZSVÁR, augusztus 14. A Vármegyeház disztermében tegnap értekezletet tartottak Kolozsvár városának tüzifával való ellátása ügyében. A más hivatali teendőkkel elfoglalt Pogăceanu főispán helyett a vármegye erdészeti osztályának vezetője és dr. Pintea vármegyei főügyész elnökölt az értekezleten, amelyen nagyszámu vállalati vezető, szakmai termelő és kereskedő, valamint az Országos Szaktanács és különböző szakszervezetek kiküldötteinek részletes tanácskozása után *sajnálattal állapitották meg, hogy Kolozsvár városa jelenleg semmi tüzifával nem rendelkezik.*

Kiderült az is, hogy egyeseket súlyos mulasztás és hanyagság terhel ezért a kínos helyzetért és így elkésetten kell gondoskodni Erdély fővárosa tüzifa ellátásáról, ami most súlyos nehézségekbe ütközik.

Megállapitást nyert, hogy *azokról a fabeszerzési területekről, ahonnan Kolozsvár téli tüzelőfája biztositható volna, közlekedési akadályok miatt jelenleg szünetel a szállitás.* A bethleni, nemegyei, földrai és kisilvai hidak használhatatlanok és bár minden előkészület megtörtént e közlekedési hidak sürgős rendbehozatalára, ezeken a hidakon a gyorsított ütemben végrehajtott munkálatok után is csak két hónap mulva indulhatna meg a forgalom. A Drăgan-völgyében 2000 vasuti kocsi tüzifa van kitermelés alatt, a CAPS-től 1000 vasuti kocsi tüzifa volna beszerezhető, a csúcsai és bánffyhunyadi vasuti állomásokon további 1000 vagon tüzifa van, a városi erdőkben, valamint a Rom. Kat. Státus erdeiben 300, illetve 100 vasuti kocsi vár elszállitásra, amelyeknek Kolozsvárra való beszállitását azonban hátrányosan késlelteti a vasuti kocsik hiánya.

A felsorolt mennyiség azonban még mindig nem elegendő Erdély fővárosa idei tüzifaszükségletének biztositására, mert a *különböző közintézményeknek, hivataloknak és a magánfogyasztóknak legalább 20.000 vasuti kocsi tüzifára van elengedhetetlenül szükségük.*

A délelőtt 10 órától délután 2 óráig tartott értekezleten végül is két bizottságot választottak. Az egyik bizottság az általános tüzifabeszerzés mindenkori kérdését lesz hivatott megoldani és ennek a bizottságnak a tagjai Solteschi mérnök, mint elnök, a vármegyei erdőigazgatóság részéről, Anhalzer József Kolozs vármegye képviseletében, Fodor Balázs, az Országos Szaktanács képviseletében, Peris Arthur a fakitermelők és kereskedők szakszervezetének képviseletében, Popper Mihály a kiskereskedők szakszervezetének kiküldötte és Vladone Viktor, Kolozsvár közellátási hivatalának vezetője, aki a város képviseletében mint titkár tevékenykedik a bizottságban.

A másik bizottság feladata a *tüzifabeszerzés kérdésében sürgősen emlékiratot megszerkeszteni és eljuttatni dr. Groza Péter miniszterelnökhöz és az emlékiratban Erdély fővárosa tüzifaszükségletének biztositása érdekében sürgős intézkedések és szállitási könnyitések kiszorgalmazása.* A bizottság tagjai Fischer, az Országos Szaktanács, Popper Mihály a kiskereskedők szakszervezete és Peris Arthur a fakitermelők és kereskedők szakszervezetének képviseletében.

Az értekezlet annak a tűrhetetlen helyzetnek a megállapításával végződött, hogy *augusztus közepén Erdély fővárosa a szükséges 20.000 vasuti kocsi tüzifából egyetlen vasuti kocsi tüzelőanyaggal sem rendelkezik.* Súlyos mulasztás és lelkiismeretlen késlekedés terheli itt az illetékeseket és Kolozsvár lakossága reméli, de el is várja, hogy a mulasztást elkövetők legszigorubb felelősségrevonása mellett radikális intézkedésekkel biztositják az idei télre Erdély fővárosa tüzifaszükségletét.

Felhivás

a 110/6 volt munkaszolgálatosokhoz.

Kirándulás autóval Piszlopra (Borsai hágó). Indulás 17-én reggel 6 órakor. Vissza 19-én délután. Utirány: Dés, Naszód, Maiszin, Borsa Visó. Vendégeket viszünk.

Jelentkezni a Janovitz-cégnél, Dózsa György-u. 29 alatt

FIGYELEM!

Aranyat, ezüstöt legmagasabb napi áron veszek.
Mármor Zsigmond órás Kolozsvár, Deák Ferenc-utca 41

Véra Inber:

OROSZ NŐK

Régi időkben a regényekben szokás volt lányokat „légi tünemények"-nek nevezni. De a „légi tünemények" a régi regényekben egészen mások, mint a mai légi tünemények. Jekaterina Rjábova igazi légi tünemény. Aközül a kilenc hadirepülő-lány közül való, akiket a „Szovjetunió hőse" cimmel tüntettek ki.

Jekaterina Rjábova még egész fiatal lány. Iskoláit 1939-ben végezte be. Háboru elején jelentkezett a sorozóbizottság előtt és kijelentette: „Innen nem mozdulok, mig a frontra nem küldenek". Észak-Kaukázusban 250 harcirepülést végzett. Amikor Krimet kitisztották a németektől, négyszázat.

Egy másik fiatal lány — Alexandra Rogozskina — „müvészi vasalásával" lett híres. „Mi van ebben csodálatos"? — kérdi az olvasó. Csodálatos az, hogy ez a leány épületi vasvázakat vasal-szerel össze. Alexandra Rogozskina ugyanis vasmunkás, villamos hegesztő. Önmaga igy beszél mesterségéről:

— Mikor munkacsoportunkat összeállitották, egyik-másik férfimunkás nevetgélve mondogatta: „Főzni kellene nektek, nem pedig épületek vasvázát hegeszteni". Valóban a vertikális- és plafón-eresztékek, hézagok hegesztése nehéz, felelős munka. Ezt a munkát fejünk fölött kell végeznünk. Az olvadt fém lefelé akar esni, de arra kell kényszeriteni, hogy feküdjön az összeillesztési hézagokba. Eleinte egy férfimunkást adtak mellénk a plafonhézagok hegesztésére. De nemsokára kértük, hogy tegyék át öt más munkára. Nekünk már nem volt szükségünk rá. Ez volt a válaszunk a főzőkanálra való gunyoros utalásra..

Az irónő

Tatjána *Scsepkina-Kupernik,* a 70 éves iró- és forditónő a háboru alatt befejezte emlékiratait és ezenkivül leforditotta Fletcher „A szelidítőnek megszelidítése" cimü komédiáját és Lope de Vega „Tánctanitó" cimü darabját is. Most fejezi be Victor Hugo „Ruy Blas" cimü szindarabjának forditását.

Az éltes irónőt, egész nap — reggeltől késő estig a dolgozószobája iróasztalánál lehet találni.

Máskép él és dolgozik egy másik irónőnk — Marietta *Sanginján.* Itt nemcsak arról van szó, hogy ő sokkal fiatalabb, mint Scsepkina-Kupernik, hanem hogy M. Saginján más feladatokat tüz maga elé. Más a temperamentuma. Saginján ritka tökéllyel egyesiti magában az ujságirót, közgazdasági riportert, a szépprózairót és a müforditót.

Éppen egy három hónapig tartó utazásról — amelyet szülőföldjén, az örmény tanácsköztársaságban tett — érkezett vissza, amikor felkerestük.

— Körülbelül kétezer kilométert kellett autón berobognunk. Felkerestem a köztársaság legtávolabbeső helyeit is. Egynéhányszor hóviharba kerültünk. Eltörtek a gépünk rugói. Mondhatnám, hogy valósággal a hátunkon kellett a gépet hurcolni, hogy megmentsük... A magasban fagy és hó, lent forróság. A homok fogaink között csikorgott — meséli az irónő.

Marietta Saginján a nehéz utazást nem hiába tette. Annak eredménye: Könyv az örmény nőről; azok szerepének fontosságáról hazájuk fejlesztésében. Ezenkivül értékes anyagot gyüjtött a Transzkaukázus XII. századbeli történetéről. S mindezek mellett leforditotta oroszra több örmény klasszikus költő sok szép versét.

Az ellenséget azzal a fegyverrel pusztitja mindenki, amellyel legjobban tud bánni. Az irónők irnak és forditanak, a repülőnők repülnek, harcolnak, a villamos hegesztőnők épületi vasvázakat hegesztenek, a kolhoznők szántanak, vetnek, aratnak és hatalmas csucseredményeket érnek el

A kolhoszasszony

Anna Ivanovna *Csutkina,* moszkvavidéki kolhoszasszony fia amikor bevonult a Vörös Hadseregbe, igy szólt anyjához:

— Édesanyám, nehéz lesz nélkülem — tudom. De csak tarts ki. Kövess el mindent az aratás körül.

...És az anya belefeküdt a munkába teljes erejével. 140 pud zabot takaritott be egy hektárról.

Más eset. *Torlim* nevü kolhoszasszony a messzi Kazakisztánban azon törte fejét: hogy lehetne a Vörös Hadsereget még jobban ellátni. Tudta, hogy a környékbeli pásztoroknak, hogy a hidegtől védve legyenek, szörpokrócsátrakra van szükségük. De azt is tudta Torlim asszony, hogy senkinek sincs most ideje szörpokrócot gyurni, pedig a kolhoszraktár tömve van juhgyapjuval. S mivelhogy Torlimné mindezt tudta, meghivott magához 15 öregasszonyt, akik már nyugállományban éltek, tejesteára. „A ti segitségetek nélkül, anyókáim, nem tudunk boldogulni" — mondta nekik. — „Dolgozzatok a népért".

És az öreganyók dolgoztak. A kolhosz 12 szörpokróc-sátrat kapott. Érdemes ezekről a nőkről és sok százezer más szovjetnőről — tudósokról, tanárnőkről, mérnökökről, hivatalnokokról, egyszerü háziasszonyokról — megemlékezni. A honvédelmi háboru sulyos napjaiban a szovjet nők hatalmas, önfeláldozó serege hazáját szolgálta. Vagy ugy, hogy maguk is a csatatéren harcoltak, vagy ugy, hogy férjüknek, fiaiknak, testvérüknek harcolni segitettek. Mindenképpen harcoltak.

Most, amikor már győztünk, akkor mi, szovjet asszonyok jogos büszkeséggel ismételhetjük a kazák kolhoznő szavait: „*Mi a népért dolgozunk*".

Oroszból forditotta: N.

Hadifoglyok üzennek

A Bánságon átszállitott hadifoglyoktól kaptuk az alábbi leveleket és üzeneteket:

Völegénye üzen Antoni Rózsikának Kolozsvárra Vasvári Pál-utca 51 alá, *hozzátartozója* üzen Koncz Györgynének Nagybányára Őz-utca 15 alá, *Kőrösi József* üzen özvegy Szabó Gábornének Kolozsvárra Rákóczi-ut 100 alá, *Gerő* üzen Cilikének Kőrösvölgyére Háromszék megyébe, *hozzátartozója* üzen Frank Gézánénak Nagyváradra Rimler Károly-ut 15 alá, *hozzátartozója* üzen Gergely Mihálynének Ujfaluba Maros megyébe, *Laci fia* üzen Szefcsik Jánosnak Lupényba Domnita Elena 11 alá, *Jákob István* üzen Jákob Mártonnak Kiskapusra Kolozs megyébe, *Jákob István* üzen Ambrus G. Erzsébetnek Kiskapusra Kolozs megyébe, *hozzátartozója* üzen Varga Ferencnének Földvár-telepre Bihar megyébe, *hozzátartozója* üzen Balogh Józsefnének Székelyhidra Fürred-utca 10 alá Bihar megyébe, *hozzátartozója* üzen Valer Józsefnének Királydarócra Szatmár megyébe, *hozátartozója* üzen Rácz Józsefnének Bihar megyébe Borszugra, (u. p. Püspöki), *Jenő* üzen Zöldi Lajosnak Brassóba Sf. Nicolae-ut 3 alá, *Lukács Sándor* üzen Lukács Pálnénak Ujzinándra, *hozzátartozója* üzen Márkodra Maros megyébe, *hozzátartozója* üzen Péter Gergely református lelkésznek Étfalvára Háromszék megyébe, (u. p. Gidófalva), *hozzátartozója* üzen Keresztesi Gizellának Kolozsvárra Máramaros-ut 100 alá, *hozzátartozója* üzen György Gézának Kolozsvárra Hegedűs Sándor-utca 7 alá, *Bandi* üzen Mihályi Zoltánnak Szalacsra Bihar megyébe, *Jóska* üzen Orbán Lászlónak Agristenibe Kiskülküllő megyébe, *Körendi József* üzen Kövendi Józsefnek Pánikra Szilágy megyébe és Csapó Mórinak Dobanikra Szilágy megyébe, *hozzátartozója* üzen Iván Károlynak és Kondora Mihálynak Mácsra Arad megyébe. A levelek a Horea-ut 51 alatti Hazatérők Otthonának földszinti irodájában Iffi Pálné Józsefnél vehetők át.

A MNSz kolozsvári hirei

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG NŐBIZOTTSÁGA augusztus 17-én, pénteken délután 5 órakor a Farkas-utca 7 alatti székházban széleskörü megbeszélést tart. A tárgy fontosságára való tekintettel a kerületek összes nőbizottsági tagjai jelenjenek meg.

A MNSZ KISÁLLATTENYESZTŐ SZAKOSZTÁLYA augusztus 17-én délután 5 órai kezdettel 10 napig tartó elméleti és gyakorlati nyultenyésztő tanfolyamot rendez. Beiratkozási dij 1500 lej.

A szakosztály tudatja tagjaival, hogy páronkint 5000 lejes kedvezményes áron 80 darab angora és csincsilla süldönyulat oszt ki. A tagok nyulállománya számára pedig kedvezményes takarmánybeszerzést és ingyenes állatorvosi szolgálatot biztosit.

Jelentkezni lehet minden nap 8—14 óra, szombaton délután 17—19 óra között is.

A szakosztály felhivja régi tagjait, hogy az akciós nyulakat szolgáltassák be, járulékaikat pedig pontosan fizessék be a szakosztályhoz. Majális-utca 22, I. emelet 1 ajtó.

*

LAPUNK KÖVETKEZŐ SZÁMA a közbeeső ünnep miatt pénteken reggel a rendes időben jelenik meg.

SZÜNETELNEK A KILAKOLTATÁSOK. Értesülésünk szerint Kolozsváron a kilakoltatások ideiglenesen szünetelnek. Mindaddig, amig megfelelő számu üres lakás nem áll rendelkezésre, nem foganatosithatják a kilakoltatási végzéseket.

FELHIVÁS! Felhivjuk a Rendor bőrgyár, a Bőripari Munkások Szövetkezete, az Etna, a Szaniszló és Schwartz, a Krebsz vállalatnál, valamint az összes kisiparban dolgozó bőr és bőrdiszmüves, cipész és csizmadia-üzemek munkásait, hogy augusztus 16-án, csütörtökön délután 5 órakor tartandó taggyülésen, a Bőripari Munkások Szakszervezete Apor-utca 7 alatti helyiségében jelenjenek meg.

SZOLGÁLATOS GYÓGYSZERTÁRAK: Biró (Szabadság-tér 5), Apostol (Dózsa György-utca 30), Palóczy (Magyar-utca 13), Holicska (Mócok-utja 38).

(*) VÁLLALATVEZETŐI VISSZAVONÁS. Illetve uj vállalatvezető kinevezése. 101.495—1945. sz. alatt a Barabás Andor cég részére Markovits Ferenc személyében kinevezett vállalatvezetői megbizást visszavonjuk, s fennti számu végzéssel Klein Samu és neje szül. Hirsch Vilmát nevezzük ki. I. foku Iparhatóság.

AZ „IGAZSÁG" FELHIVÁSA TERJESZTŐIHEZ. Az „Igazság" e héten a közbejött nyomdaszüneti ünnep miatt 24 órával később jelenik meg. Felkérjük gyári és egyéb terjesztőinket, hogy csütörtök reggel helyett péntek reggel a szokásos órákban jelentkezzenek a lapért. Az „Igazság" kiadóhivatala.

A SZOVJET GYAPOTFONALBÓL KÉSZITETT RUHÁZATI CIKKEKET A BESZERZÉSI CSOPORTOK KÖZÖTT OSZTJÁK SZÉT. Bukarestből jelentik: A Szovjetunióból Romániába érkezett és itt feldolgozásra kerülő 1600 tonna gyapotfonalat átadták a belföldi textilgyáraknak. A fonalból gyártott kész ruházati cikkek kiosztását augusztus 15-e után kezdik meg a beszerzési csoportok között. Konstancába egyébként ujabb 1900 tonna gyapotfonal érkezett a Szovjetunióból.

(*) FELHIVÁS A GYÓGYSZERÉSZEKHEZ! E hó 15-én délután 4 órakor a gyógyszertári alkalmazottak szakosztálya gyülést tart az Egészségügyi Szakszervezet helyiségében. Kérjük a tagok pontos megjelenését.

SZOVJET ÉPITÉSZEK LÁTOGATÁSA ROMÁNIÁBAN. Bukarestből jelenti a Rador: A. G. Mordvilov, a Szovjet Akadémia tagjának vezetésével szovjet építészekből álló küldöttség érkezett a román fővárosba, hogy a román építőművészetet tanulmányozza és a szovjetvárosok ujjáépitésében szerzett tapasztalatokat ismertessék román kartársaikkal.

(*) FELKÉREM azt a pénzügyörségi hivatalnokot vagy raktárnokot, aki valamilyen utbaigazitást tud adni arról, hogy 1944 januiusában az alapanyagcsere vizsgálathoz szükséges rövidhullámu készülékemet és quarzkészülékemet hova vitték, értesitsen engem. A nyomravezetőt magas jutalomban részesitem. Dr. Erdős János Unió-utca 10.

Bethleni gyógyszertár vezetésére keresek okleveles gyógyszerészt, ki némi tőkével rendelkezik.

Részletm gbeszélések a Transsilvania szállóban délután 4—6 óra között.

Bal[illegible] gyógyszertár.

Szerda, 1945 aug. 15. Kat.: N. B. Assz. Prot.: Mária. Ortodox: N. B. Assz. Zsidó: 5703 év Elul hó 7.

HIREK

A nap kél 4 óra 39 perckor és 18 óra 37 perckor nyugszik. A hold kél 12·08 órakor és 22 óra 22 perckor nyugszik.

VILÁGOSSÁG

A romániai magyar nép politikai napilapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brassai-utca 7. Távbeszélő 258.

Előfizetési dij egy hónapra 1000 lej. Apróhirdetések szavankint 30 lej, legkisebb hirdetés 300 lej. Álláskeresőknek szavankint 20 lej, legkisebb hirdetés 200 lej. A kiadóba cimzett és jeligés hirdetéseknél 30 lej pótdij fizetendő. Keretes hirdetések négyzetcentiméterenkint 80 lej. Szöveghirdetés (hirek között) szavankint 80 lej. Nyilttér szavankint 100 lej.

Kéziratok megőrzésére vagy visszaküldésére nem vállalkozunk.

FELHIVÁS ELŐFIZETŐINKHEZ! Tisztelettel felhivjuk mindazon előfizetőink figyelmét, akiknek előfizetése lejárt, hogy a további előfizetési dijakat kiadóhivatalunk előfizetési osztályánál sürgősen rendezzék.

MAGAS SZOVJET KITÜNTETEST KAPOTT TÖBB ROMÁN TÁBORNOK. Moszkvából jelenti a Rador: A Tass szovjet távirati iroda jelenti: A legfőbb szovjet tanács elnöksége tizenkét román tábornokot tüntetett ki a német megszállók elleni sikeres hadvezetéssel szerzett érdemeikért. Vasiliu Rascanu hadtesttábornokot és Emanuel Ionascu hadosztálytábornokot a Szuvorov-rend I. osztályu, Vasile Atanasiu hadtesttábornokot és Constantin Ionescu dandártábornokot pedig a Szuvorov-rend II. osztályu érdemrendjével tüntették ki.

(*) A VASAS ma, szerdán délután fél 6 órakor a Deák Ferenc-utca 11 alatti helyiségében rendkivüli ülést tart. Az elnökség kéri az összes szakosztályok vezetőit, hogy a mai ülésen feltétlenül jelenjenek meg.

A falpari munkások szakszervezete augusztus 16-án, csütörtökön délután 5 órakor rendes havi taggyülést tart a Karolina-tér 4 alatti székházban. A tárgy fontosságára való tekintettel minden tag pontosan jelenjék meg.

(*) A VIZ ÉS VILLANYSZERELŐ kisiparosok szakszervezete augusztus 17-én, délután 5 órakor taggyülést tart a Karolina-tér 9 alatt „Economat" megalakitása és egyéb fontos ügyekben. Minden tag megjelenését kérjük, névsort olvasunk. A vezetőség.

A GRAFIKAI MUNKÁSOK ÉS MUNKÁSNŐK szakszervezete csütörtökön délután 4 órakor a Gutenberg-Otthonban gyülést tart. A vezetőség kéri az összes tagok pontos megjelenését.

AZ EGÉSZSÉGÜGYI TISZTOGATÓ BIZOTTSÁG az orvosi kamara helyiségében (Majális-utca 17) augusztus 15-én, szerdán délután 6 órakor tartandó ülésére ezuton is megidézzük: dr. Molnár József, dr. Fehér László, dr. Gündisch Mihály, dr. Fugulyán Katalin, dr. Szigeti József, dr. Csiszér István, dr. Szentkirályi István, dr. Steiner Judit, dr. Cseke Péter, dr. Málnási Géza, dr. Pferschy Tibor, dr. sarkadi Nagy Lajos, dr. Feszt György, dr. Pop Livius orvosokat, Kövesdi László, Eperjessy Margit férj. Kövesdiné, Berger Tivadar, Divlacki Ilona férj. dr. Csutakné, Kovács József, dr. Hintz György, Szegedi Ilona, László Edith férj. Amirasné gyógyszerészeket. Felkérjük mindazokat, akik nevezettek politikai vagy népellenes magatartására vonatkozó adatokat tud, a bizottság tagjaival személyesen, vagy irásban közölje, esetleg a közölt időpontban személyesen adja elő.

(*) BOCSÁNATOT kérek Hájek Ferenc kályhásmestertől multbani magatartásomért. Fülöp József, Szamosujvár.

MEGHALT CSORTOS GYULA. A magyar színészet egyik legtekintélyesebb müvészegyénisége, a filmekkel messze földön népszerüsitett nagy jellemszinész, aki Odry Árpád és Hegedüs Gyula után Idestova tiz évig hordozta a vezető színészet táklyáját, a napokban hatvankét éves korában Budapesten elhunyt. Ama vérmes, nagytermészetü müvészek közül való volt, akik általában játék közben halnak meg valódi halállal, hogy a krónikásokkal elmondassák magukról: utolsó lehelletükkel is a szinházat szolgálták... Csortos is valahogy igy fejezte volna be pályafutását, — valamelyik shakespeare-i király trónusán, esetleg a hőhér vörös trikójában —, ha az ostrom alatt elmérgesedett betegsége időnap előtt le nem veri lábáról. Temetésén nemcsak az egész budapesti iró- és müvésztársadalom vonult ki, de jelen volt a szinházak és mozik résztvevő közönsége, hadd lássák utolsó szerepében szeretett hősüket.

A MNSZ PROPAGANDAOSZTÁLYA kéréssel fordul a nagyközönséghez. Feladatának érzi, hogy a rádió magyar müsorának minél változatosabbá, érdekesebbé és tanulságosabbá tétele érdekében maga is munkálkodjék és irodalmi, valamint müvészeti anyaggal járuljon hozzá az eddigi szinvonal emeléséhez. Ennek érdekében kéri a nagyközönséget, hogy magyar nép- és müdal lemezeket, de különösen Bartók- és Kodály dalairól, kórusairól felvett lemezeket ajándékozzon a „Rádió magyar órája" részére a MNSz propagandaosztályához (Kolozsvár, Szabadság-tér 5, Falvak Népe szerkesztősége).

ÉRTESITÉS. A II. kerületi utcabizalmiakat értesitjük, hogy augusztus 15-én délután 6 órakor fontos megbeszélés végett jelenjenek meg a II. kerületi rendőrségen, Györgyfalvi-ut 68 alatt.

(*) FELHIVJUK a sütőiparosok figyelmét, hogy e hó 16-án, csütörtökön délután 3 órakor rendkivüli taggyülést tartunk fontos ügynek a letárgyalására. Pontos megjelenést kér a Vezetőség.

BUDAPESTRE utazom. Bármilyen megbizatást elvállalok. Galli, Ond vezér-utca 9.

*

A Városi Szinház heti müsora

Szerdán délután 3-kor: Aladár nem szamár. (Gyermekelőadás nagyon olcsó helyárakkal).

Szerdán 6-kor: Nótás kapitány.

Csütörtökön délután 3-kor: János vitéz. (Mérsékelt helyárakkal.)

Aki tud valamit

Csibi Lőrinc, Pál, Odon, László, Zoltán testvérek hollétéről (anyjuk Hajdu Erzsébet), szíveskedjen értesiteni nagynénjüket, ***Hajdu Emmát Nagyvárad, Attila-utca 67***

Szabadtéri előadások az Unitárius Kollégium udvarán

Szerdán este 6-kor: Nótás kapitány.
Csütörtök délután 3-kor: János vitéz.
Csütörtökön este fél 8-kor: Nótás kapitány

CAPITOL MOZGÓ

„Egy pesti éjszaka." Eredeti budapesti felvételekkel, főszerepben Danielle Darrieux.

BEN. CORLACIU VERSE:

AZ ÁRNYÉK

Néha éjjelenkint hegyekről, holdról, lovakról
apám árnyékával el-elbeszélgetek.
Kutyám mellettem hancurozik s vonit utcahosszat,
mikor az árnyék ujja a nyárfára mered.

Sárgán, szemhéjja alján lámpafolttal,
s oly suhanón, mint pillanatnyi álom,
fénylő, fehér kezűen, mint mész-szinű égalj,
s csendesen, mint vihar után a hullám:

oson apám éjszaka át a házon,
nektek, álmosak, rémítőn — nekem
oly természetesen — szinte azt is érzem,
mint lüktet ő véremben ősin s églesen.

Borát, dohányát s bölcselőit hozza;
szomjún iszunk; a fák ismernek, mint ön-árnyukat,
felbukkanó s homályba omló denevérek
repülése tán utolsó útunkra hívogat.

S aztán, füst módján, vagy mint könnyű pára,
eloszlik apám, ha a hajnal első súgára itt;
bor, bölcselők s dohány marad utána —
s kutyám sokáig mind vonit, vonit.

Forditotta JÉKELY ZOLTÁN

HAVI 5000 PÁR CIPŐT KAPNAK A FŐVÁROSI BESZERZŐ CSOPORTOK. Bukarestből jelentik: A fővárosi cipészek szindikátusának havi 5000 pár bőrcipő elkészitésére adtak megbizást. A bőrtalpu és kifogástalan minőségü cipőket a beszerző csoportok utján osztják szét a fogyasztóknak a jelenlegi forgalmi áraknál lényegesen olcsóbban.

(*) HALÁLOZÁS. Jakab Kálmán hosszas szenvedés után elhunyt augusztus 13-án. Temetése augusztus 15-én délután 5 órakor a temető kápolnájából. A gyászoló család.

ÉLETBELÉPETT A ROMÁN—MAGYAR KERESKEDELMI EGYEZMÉNY. Bukarestből jelentik: A Románia és Magyarország között megkötött kereskedelmi egyezményt a magyar kormány is ratifikálta és ennek alapján az egyezmény hatályba lépett.

ÉSZAKBUKOVINÁBAN PETRÓLEUM, SÓ, FOSZFÁT ÉS GIPSZ-TELEPEKET TÁRTAK FEL. Moszkvából jelenti a Rador: A Tass szovjet távirati iroda jelentése szerint Északbukovinában a szovjet geológusok tanulmányozzák az altalajt, amely — megállapitások szerint — igen gazdag főleg petróleumban. Az 1940. évben Északbukovinában, amikor az Ukrajnai Szovjethez csatolták, igen sok petróleumforrást fedeztek fel, amelyeket azonban a háboru következtében nem aknázhattak ki megfelelő mértékben. Ezek a petróleumforrások most fokozott ütemben kezdték meg tevékenységüket. Északbukovinában petróleumon kivül jelentős sóleraródásokat is találtak, amelyek egyes helyeken 240 méter magasságuak. A Dnyeszter jobbpartján igen gazdag foszfát-telepeket fedeztek fel, amelyeknek jelentősége a bukovinai mezőgazdasági termelés szempontjából negyjelentőségü. A Csernovictól keletre lévő vidékeken a talajkutatások során gipszre bukkantak, amely a szovjet geológusok megállapitása szerint igen kiváló minőségü.

A HÁZFELÜGYELŐ JOGAI ÉS KÖTELESSÉGEI. A kolozsvári házfelügyelők és háztartási alkalmazottak szakszervezete az érdekeltek tájékoztatására lapunk utján közli, hogy minden olyan házban, ahol 8 lakó van, a háztulajdonos házfelügyelőt köteles alkalmazni és az olyan házakban, ahol eddig is házfelügyelő tevékenykedett, a háztulajdonos a házfelügyelőt továbbra is köteles alkalmazni. Ha a házfelügyelő már régebben van alkalmazásban, neki csak sulyos okok miatt (lopás, visszaélés) lehet felmondani. A felmondási idő kölcsönösen 3 hónap. Felmondani csak tavasszal vagy kora ősszel lehet. A próba-házfelügyelő vagy a segédházfelügyelő 3 hónapi próba után véglegesithető állásában. A házfelügyelőnőt egész nap házimunkára (mosás, lakástakaritások) felhasználni nem lehet. Ha egész napi házimunkát végeztetnek a házfelügyelőnővel, részére a munkavédelmi törvényben megállapitott munkabért is meg kell fizetni. A természetbeni lakásért, világitásért nem lehet a házfelügyelőt munkaerőt teljesen igénybevenni. A házfelügyelő nem köteles a ház rendben és tisztántartására szükséges takaritóeszközökről saját költségén gondoskodni, hanem ezeket, valamint a villanykörtét is a háztulajdonos vagy a gondnok köteles rendelkezésére bocsájtani.

Egy Naumann női varrógép eladó vadonatuj állapotban.
Horea-ut 63. Székely Sándor cipész

Bélyeggyüjtők! Figyelem!
Megnyilt a „Filatella" uj bélyegüzlet,
Egyetem-utca 3 alatt az udvarban. Vesz, elad, cserél.
„Filatella" bélyegujság bizományosa.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Hatalmas fejlődés előtt a román vegyipar

Délkeleteurópa és Nyugatázsia szükségleteit a román vegyipar kivánja ellátni

BUKAREST, augusztus 14. A bánya- és petróleumügyi minisztériumban nagyszabásu terven dolgoznak, amelynek megvalósitása esetén **a román vegyipar egész Keleteurópát elláthatja bizonyos vegyipari cikkekkel.**

A nagyszabásu tervekkel kapcsolatosan Tudor Ionescu mérnök, bánya- és petróleumügyi miniszer a következő sajtónyilatkozatot tette:

— Nagyszabásu mozgalmat inditottunk, hogy a Romániában és külföldön végzett kisérletek alapján **szoros együttmüködést teremtsünk meg és a vegyiparban Románia részére a fejlődés lehetőségét biztositsuk.**

— Románia rendkivül gazdag sóbányákban, amelyeket eddig nem használtak ki megfelelő mértékben. A sóbányák termékeiből klórt, hiperklórt, szódát és egyéb fontos vegyicikkeket gyárthatunk, amelyeknek rendkivül nagy az értékük és a jelentőségük.

— **A romániai vegyipar eme ágának különlegesen nagy fejlődési lehetősége lesz, mert nemcsak az ország belföldi szükségletét lesz hivatott ellátni, hanem egész Keleteurópa és Nyugatázsia e cikkekben felmerülő szükségletét is.**

— Hasonló célra fogjuk felhasználni a romániai szénbányák és petróleumforrások termékeit is. Ilyen körülmények között abban a kedvező helyzetben leszünk, hogy nem kényszerülünk a külföld tetszéséhez és feltételeihez alkalmazkodni — fejezte be nyilatkozatát Tudor Ionescu miniszter.

FALVAK NÉPE

Amint itt ülök — henyemód —, ahogy ti mondanátok, látván, hogy csak bámulok a semmibe s olykor, ha sárgult levél hull asztalom lapjára rezzenve s rávetem távolba révedt tekintetemet, a távolban titeket látlak. Ti vagytok szemem előtt, falvák munkától guzslott, küszködő népe. Látom görönytől, tarlótól véresre tört lábatokat, érzem vérhólyagoktól kérgesült tenyeretek sajgását, s gyötört izmaitokban a kín nyilaló harapását.

Szemeteket örökké födrefeszítve, lankadatlan teremtő harcban morzsolódtok fel. Olyan harcban, amelyből idáig nektek jutott a legkevesebb hászon és a legtöbb szenvedés. Látlak, ha megálltok letörölni homlokotok verejtékét, s azt kérditek: miért kell legtöbbet nektek verejtékezni. Ha felvágott talpatok nyomán fekete vérfoltok maradnak a göröngyön, fogcsikorgatva tör ki ajkatok közül a miért, s ha kalákában vagy gyülésekben együtt vagytok, örökös beszédtémátok az, hogy miért nem lehet másként? Látszólag szabadok vagytok. De valójában kötöttebbek mindenki másnál. Miért? Érzitek, de nincs időtök a kérdésre, a miértre a választ megkeresni, mert örökös hajszává kényszerít sanyarú paraszti sorsunk.

A „Falvak Népe", melynek első általam megírt szavai vannak előttem, hozzátok szól minden során át, erre a miértre segít feleletet keresni, hogy ma, mikor naponkint hallhattok felszabadulásról beszélni, tudjátok megérteni, érzékelni és értékelni is azt. Az eddigi körbeforgó barázdából tudjatok kilépni, földreszegzett nézéseteket új célok világosságára szegezni.

Az út adva van. Erőnk is van hozzá, s ha egységesíteni tudjuk azt, megszűnik a sanyargató miértek szorítása egy magasabbrendű társadalmi és mezőgazdasági rendszer kibontakozása által.

Az asztalomra hulló levelek hervadása az őszt juttatja eszembe, de távolbarévedő tekintetem minden őszön túl új erők erjedését figyeli, mely a falvak népének s az egész emberiségnek új tavaszát jelenti.

HORVATH ISTVÁN

BCU Cluj / Central University Library Cluj

A gabonabeszolgáltatás rendje

A 157., 158. és 161. sz. hivatalos lapban megjelent közlemények szabályozzák a gabonanemüek árát és a beszolgáltatás módozatait. Beszolgáltatandó minden gabonamennyiség, mely *a házi szükségleten és a jövő évi vetőmagszükségleten felül megmarad.* A beszolgáltatási kötelezettségnek a cséplést követő 10 napon belül kell eleget tenni. A kisajátitott földek tulajdonosai kötelesek a kisajátitott földön termesztett gabonanemüek összes mennyiségét beszolgáltatni.

A beszolgáltatandó mennyiség a hektáronkinti átlagtermés és a vetésterület nagysága szerint változik éspedig: búzánál 75 kg-tól 700 kg-ig, rozsnál 75 kg-tól 600 kg-ig, árpa és sörárpánál 100 kg-tól 600 kg-ig, zabnál 100 kg-tól 600 kg-ig. A beszolgáltatandó mennyiségre vonatkozó részletes kimutatás megtalálható a 161 sz. Monitorul Oficialban.

Mentesek a beszolgáltatás alól azok, akiknek fél hektárnál kevesebb buza vagy rozsvetésük van, a hadirokkantak, hadiárvák, hadiözvegyek, akiknek egy hektárnál kevesebb buza vagy rozsvetésük van. *Az árpa, sörárpa és zab-beszolgáltatás alól nincs kivétel.* Elemi csapások által okozott károknál a beszolgáltatás részben vagy egészben elengedhető. A termesztők kötelesek a beszolgáltatandó mennyiséget a gyüjtő központokhoz szállitani. A beszolgáltatást átvételi elismervénnyel igazolják. A kifizetést készpénzben átadáskor eszközlik. Levonás csak a kisajátitott földek értékéért beszolgáltatott gabona értéke erejéig történhetik. Akik a meghatározott időn belül a kötelező gabonamennyiséget nem szolgáltatják be, azokon az adóhivatal a beszolgáltatandó gabonamennyiség háromszorosát hajtja be.

Cséplési dijak

A Hivatalos Lap 156. számában megjelent 790. számu közlemény szabályozza a különböző gabonaneműek, takarmánynövények és olajosnövények cséplési dijait. *A megállapitott dijak a legmagasabbak, kölcsönös megegyezés esetén kevesebb is fizethető.*

Az aszalt gyümölcs cukrot pótol!

A gyümölcsök aszalása aránylag egyszerű s mégis alig gyakorolják. Régen sokkal elterjedtebb volt, ma kiment a divatból. Elfoglalta helyét a pálinkafőzés, holott nagyon vitás, hogy a pálinkával vagy az aszalvánnyal kereshetnénk több pénzt. A pálinka mértéktelen fogyasztása pedig népi veszedelemmé válhat.

A gyümölcsaszaláshoz fából készült lécezett aljú, szilvánál drótszövetű rámákra, úgynevezett cserényekre van szükségünk. Ezek méretét aszerint, hogy sütőkemencébe vagy a tűzhely, kemence felett vagy sütőben, avagy kisebb tűzhelyaszalókban használjuk, pontosan a fűtőtest, illetve az ajtó nagyságához szabjuk. Házi használatra teljesen mindegy, hogy miként állítjuk elő az aszaláshoz szükséges meleget, csupán arra ügyeljünk, hogy száraz legyen és füstmentes. Legjobb 60—80 C° meleg. Gazdatestvéreink szövetséget köthetnek a gyárak kazánházaiban dolgozó munkástestvéreinkkel is, ahol a kazán felett, olcsó berendezéssel akár mázsaszámra aszalhatnák az elillanó melegben a különböző termékeket.

Az *almát* négybe szeletelve meghámozzuk, kivágjuk a magházát és ecetes vagy citromos vizbe tesszük, hogy ne barnuljon meg. Ezután laskaszűrővel kihalásszuk s 1—2 percig buzogó forróvizbe mártjuk. Az ecetes víz alatt állott és előfőzött almaszelet hamarabb aszalódik és szép fehér marad. Az alma héját megszárítjuk teának, vagy torzsáját is felhasználva, ízet főzünk belőle.

A *körtéről* szintén lehámozzuk a vastag héját és ugyanesak ecetes vízzel védjük meg a barnulástól. A kiesi körtét csak hámozzuk, de nem szeleteljük fel, sőt a szárát is rajtahagyhatjuk, csupán a zöld részt vakarjuk le. A nagyobbakat szeleteljük. A körte héjára annyi vizet öntünk, amennyi ellepi, majd felfőzzük és leszürjük. Az így nyert levet ismét felfőzzük és ebben puhitjuk pár percig az aszalnivalót, hogy szép fényes bevonatu, fehér és kitünő izü aszalványt nyerjünk.

A *szilva* aszalása sem különösen nehéz, mindössze az aszalás kezdeténél vigyázzunk rá, hogy 50—55 C°-nál nagyobb meleg ne érje, amíg pöffedni, ráncosodni kezd. Már az elején nagy melegbe téve kifolyna, kirepedne és elfolyna a leve. Az aszalást akkor fejezzük be, amikor a magja megmozgatható. Ilyenkor szokásos még a magját a szár felől kitaszítani és a megtört magot visszatenni vagy dió, kajszinbarack belet, esetleg mandulát, igy igen értékes karácsonyi árut nyerünk. A kihült aszaltszilvát papirral bélelt 5 kg-os vagy nagyobb ládikába tesszük jó szorosan és kenyérsütés után a sütőkemencébe rakjuk egy óra hosszat, hogy maradjon fekete és fénvesedjék meg.

SZÖVÉRDI FERENC

Egy falu adománya a Petőfi-alapra

Nemcsak a városokban, a falvakban is megindult a gyüjtés a Petőfi-alapra. Örömmel állapithatjuk meg, hogy a falvak népe is megértette teljes mértékben az idők sürgető parancsát s annak ellenére, hogy az utóbbi hónapokban sulyos anyagi válságon ment keresztül, nagyon szép összeget juttatott el központunknak.

Magyarszentbenedeken a helybeli Népi Szövetség három lelkes tagja: **Vincze Ferenc, Tasnádi Imre és ifju Solymosi István** indult meg a faluban, hogy adakozásra szólitsa az embereket. S az emberek megértették őket: szegények és gazdagok egyaránt előszedték megtakaritott pénzüket, hogy bármilyen csekély összeggel, de ők is hozzájáruljanak védő bástyájuk, a Magyar Népi Szövetség anyagi megerősitéséhez. A következők adakoztak: Kovács István 5000, idős Somlyai István 6000, Vincze Ferenc 4000, Tasnádi Imre J. 3000, ifju Somlyai István 4000, Vincze Miklós 3000, Musnai Ferenc 2000, Illyés István 2000, Venter István 1000, Balogh István 4000, Vincze T. Mihály 1000, Kőmives Ábel 1000, Vincze D. Ferenc 4000, özvegy Kocsis Józsefné 1000, ifju Biró András 2000, Vincze András 1000, Vincze Pál 1000, Biró János 2000, Bodola György 5000, Balogh Ferenc 2000, Kocsis György 1000, Kovrig Miklós 2000, Tasnádi József 2000, Fehér Pál 1000, Kőmüves János 4000, özvegy Kőmüves Mártonné 1000, Kőmives István 1000, özvegy Antal Istvánné 1000, Fülöp József 2000, Borsai András 1000, Solymosi János 1500, Koródi István 2000, Solymosi Etelka 1000, Szilágyi Márton 1000, Tasnádi István P. 6000, özvegy Tasnádi Józsefné 1000, özvegy Székely Ferencné 2000, Koródi József 2000, özvegy Kontz Zsigmondné 5000, Szabó Ferenc 1000, Milik Mihály 2000, idős Biró András 3000, Muzsnai István 12.000, özvegy Róth Jánosné 500, özvegy Tasnádi Istvánné 1000, Vincze Imre 2000, Jakab György 1000, Fodor Ferenc 1500, Milik István 1000, Jónás Gábor 1000, Milik Pál 1000, özvegy Gálfi Miklósné 15.000, Bagotai Pál 15.000, Gyarmathy Vilmos 5000, Jakab András 2000, Székelyhidi Vilmos 2000, Tasnádi Julis 1000, Bitay Endre 5000 és Solymosi Jenő 2000 lejjel gyarapitotta a Petőfi-alapot. Az egyházak sem vonták ki magukat az adakozás alól: a református egyház 5000 és az unitárius egyház 2000 lejt adott a Petőfi-alapra. A gyüjtés végén **Vincze Miklós**, a Magyar Népi Szövetség pénztárosa örömmel állapitotta meg, hogy a faluban összesen 136.200 lej gyült össze. Külön köszönet illeti **Jónás Gábor** elnököt, ki a gyüjtés menetét irányitotta.

Férfi ruhaszövetek, bélésáruk,
szabókellékek
nagy választékban
OLCSÓ ÁRON
„BASTYA" szabók szövetkezete, Minorita-utca 5

APRÓHIRDETÉSEK

VESZEK nagy káposzta gyalut, lehetőleg kőkéses forgathatót, ugyanott 100—300 literig káposztának való jó hordók is megvétetnek és literes üvegek. Bodor Sándor, Széchenyi-tér 27. —846

VESZEK és eladok mindennemü használt férfi és női ruhákat, télikabátokat, bundákat, ágynemüt, fehérnemüt, női estélyi ruhát és lábbelit. Weisz, Malom-utca 10. —904

NŐI kerékpár Bosch-világitással, jó gumikkal eladó. Széchenyi-tér 19, II. emelet, 1—3-ig. —921

KÜLÖNBÖZŐ butorok kaphatók, spárga futószőnyegek, hálók, kombinált szekrény, iróasztalok, fotelek, könyvszekrény, szekrények, szalongarniturák, 2 személyes sezlon, vitrin, zenélő antik órák, komód stb. Kossuth Lajos-utca 14. —926

CSIZMA, 42-es, férfinek való eladó. Szappan-u. 21. 11002

KESKENY filmhez (16 mm.) orsót veszek. Cim: L. L. Képes Ujság, Szabadság-tér 7. Gr.

ELADÓ női fekete posztókabát, tehénbőr bőrönd, zsiros bödönök, demizson. Bajza-utca 17. 10989

EGY modern diófa komplett háló eladó. Elő-utca 2. (Kétvizköz). 10985

ELADÓ angoragyapju és angoranyulak ketreccel. Holdvilág-utca 66. sz. 10982

ELADÓ Hannau asztali quartzlámpa. Cim a kiadóban. 10973

MODERN diófurniros hálószoba berendezést olcsón vásárolhat „Libertas"-nál, Deák Ferenc-utca 40. 10970

ELADÓ modern dióháló, ugyanott keresek réztányérral konyhai mérleget sürgősen. Dózsa György-u. 16. I. em. 8. 10952

ZONGORA, koncert és egy háromágu csillár eladó. Bethlen-utca 27. 10968

SZŐNYEGEK, torontáli, spárga és gyapju, dunyhák, párnák eladók. Bethlen-u. 27. 10968

KÖNYVSZEKRÉNY, ultramodern és egy diófurniros kombinált szekrény eladó. Bethlen-u. 27. 10968

REKAMIÉK, sezlonok, dió és topolya hálószobaberendezések eladók. Bethlen-u. 27. szám. 10968

KONYHABERENDEZÉSEK, különböző méretüek eladók. Bethlen-u. 27. 10968

ELADÓ metszett tükör 130x51. Tordai-ut 68. 10966

SÜRGŐSEN egy Zephir négy csövü kályha eladó. Egyetemi Klinikán Adámnál. Trefort-u. 4. szám. 10965

UJ ruhaszekrény és konyhaberendezés eladó. Pap-u. 45. asztalosnál. 10962

ELADÓ egy jókarban levő hosszu végig bélelt férfi bőrkabát Délelőtti órában megtekinthető. Apor-utca 22. 10963

ELADÓ kisebb-nagyobb szép gyapjuszőnyegek, festmények, ebédlő és összekötő perzsa, függöny nagyobb ablakra. Deák Ferenc-u. 48. I. 5. reggel 10-ig, délután 5—7

GYERMEKKOCSI eladó. Egyetem-u. 1. II. em. 2. ajtó. 10960

ELADÓ férfikerékpár váz. Postakert-u. 12. Házmester. 10959

VEZÉR orsós müszerésznek megfelelő esztergapadot megvételre keresek. Szakács müszerész, Malom-u. 12. 10957

VARRÓGÉP, süllyesztős, Singer, egészen uj eladó. Rákóczi-ut 110. 10955

ELADÓ 120.000 lejért egy fekete kétsoros szmoking uj állapotban. Pata-utca 51. szám, délutáni órákban. 10945

AUTOKLÁVOT vennék kis vagy középürméretüt, belül ólmozva. Cim a kiadóban. 10942

FÜSZERÜZLET berendezés Berkel mérleggel sürgősen eladó. Értekezni Heltai-u. 17—19 alatt. 10950

MODERN zománc konyhaberendezés 148.000 leitől „Libertas"-nál, Deák Ferenc 40. 10549

FAGYLALTKEVERŐ 20—25 kgr., esetleg nagyobb köbtartalmu, modern villanyhajtásu gépeket veszek. Kettő is érdekelne! Ajánlatokat kérek: Pusztay „Drogueria Lavrans", Dózsa György-utca 34. 10944

VESZEK használt ruhát, fehérnemüt, cipőt. Szabadság-tér 12. Rácz. 10665

TANGÓHARMÓNIKA Hohner, vadonatuj, 80-as eladó. Cim a kiadóban. 10984

NAGYON szép telekóris háló olcsón eladó. Majális-utca 1, asztalosnál. 10977

KERESTETIK kölcsön esetleg megvételre egy 50—60 lóerejü villanymotor. Ajánlatokat Vadász, Baromvásár-tér 12. 10980

ELADÓ 2 drb. előszobafal fogas, 1 drb. nagy iratszekrény, 1 drb. vaskönyvszekrény, 2 drb. munkaasztal, 1 drb. iróasztal, 1 drb. álló iróasztal, mind majdnem uj, 1 drb. zsákvarrógép. Május-utca 10. sz. I. emelet, balra. F

MEGVÉTELRE keresek aszbesztbetétes Seitz-féle gyümölcslészűrő és szénsavtelitő készülékeket. Halmágyi, Király-u. 13. 10993

GÁZTÜZHELY egy-leres, zománcozott, alig használt eladó. Kövespad-u. 59. Hölgyfodrászat. 10997

ELADÓ RECAMIÉ, mátrácok. Budai Nagy Antal-utca 7. II. 6. 10998

ÉLELMISZERÜZLETET keresek megvételre. Cim a kiadóban. 11000

ELADÓ belvárosban 3 szoba konyhás telek 12 millióért. Állomás körül 1 és félholdas telek, nagy épületekkel, gyár-raktárnak alkalmas, 14 millióért. Tisztviselőtelepen 3 szoba, konyhás ház 3 holdas gyümölcsössel 25 millióért. Istok Iroda, Deák Ferenc-utca 11. 10964

ELADÓ olcsón egy ház kerttel Monostor végén, ugyanott egy női varrógép is eladó. Érdeklődni Bur-u. 21. Varga. 10995

Alkalmazást kaphat

VIDÉKI üzem irodahelyiségébe románul és gépírni tudó, jól szituált nőalkalmazottat keresek lakás, koszt és pénzfizetésért. Lehetőleg fényképpel levelet „Nyaralás" jeligére a kiadóba kérek. —915

KERESEK megbizható bejárónőt félnapra takaritani. Görögtemplom-u. 21. 2—3 között. 10938

KERESEK jobb, magános, komoly, megbizható nőt háztartás vezetésére. Görögtemplom-u. 21. 2—3 között. 10987

A „DEPORTÁLÁSBÓL Hazatért Kiskoruak Otthona" keres tikárnőt, ki magyar—román gép- és gyorsirásban jártas, könyveléshez ért. Deportálásból hazatért tisztviselőnők jelentkezzenek. (Mikes-u. 16. sz. földszint 5.)

KÉPES és napilap részére előfizető szerzőket fix és jutalékkal felveszünk. Ajánlatokat életleirással „Megbizható" jeligére a kiadóba.

BÖRIPARI Munkások Szövetkezete keres 1 frezolót és több I. osztályu varrott cipész munkást. Ajánlatokat Szabadság-tér 30. I. em. 12546

IPARI vállalat pénzes társat keres, aki a kereskedelmi ügyeket személyesen vezetné. Teljes cimü leveleket: „Bevezetett üzem" jeligére a kiadóhivatalba kérek. 10954

BEJÁRÓNŐ kerestetik fél vagy egész napra. Rákóczi-ut 20. 10958

Alkalmazást keres

OKLEVELES közgazda, tökéletes románmagyar tudás, nagy kereskedelmi, bank- és adminisztrációs gyakorlattal, könyvelői, cégvezetői vagy más megfelelő elhelyezkedést keres. „Komoly munkaerő" jeligére. —910

ROMÁN, magyar nyelvet biró, jól számoló, jóirásu, irodai gyakorlattal biró nő alkalmazást keres. Cim a kiadóban. 11001

HÁZVEZETŐNŐNEK ajánlkozom magános uriemberhez. Retteghy Margit, Kossuth Lajos-utca 31. 10979

HÁZVEZETŐNŐI állást keresek szeptember 15-ére, magános urnál. Karolina-tér 8. Tötö Róza. 10993

MAGÁNOS urhoz házvezetőnőnek ajánlkozik középkoru özvegy. Kovács Sándorné, Nagyvárad, Rimler Károly-u. 14. 10978

KÉZILÁNY szücsszakmában állást keres. Cim a kiadóban. 10978

Ingatlan-lakás

2—3 SZOBÁS modern lakást keresek lehetőleg kis kerttel. Cimeket a kiadóhivatalba kérek „Otthon" jeligére. Gr.

2 SZOBÁS, lehetőleg fürdőszobás lakást keresek szeptember 1-re. Kacsó Sándor „Világosság" kiadóhivatala. Gr.

KERESEK 1 vagy 2 szobás lakást kerttel, lehetőleg különálló telken. Lelépést fizetek, közvetitőket honorálom. Cim a kiadóban. —830

SÜRGŐSEN keresek 4 szobás lakást komforttal, lelépést fizetek, vagy egyéb minden költséget téritek. Cim a kiadóban. —846

VENNÉK AZONNAL kisebb, legalább kétszobás kis kertes családi házat, lehetőleg Györgyfalvi-ut környékén, állomáson tul nem érdekel. Ügynökök kizárva. „Családi kertes ház" jeligére. —848

HÁZAT ha venni vagy eladni akar, forduljon bizalommal az „Express" ügynökséghez, Dózsa György-utca 6. —912

KÖZPONTBAN főutvonalon 2 szobás irodahelyiséget keresünk, esetleg raktárral. Közvetitőt dijazunk, esetleg szerényebb javitási költségeket vállalunk. Cim a kiadóhivatalban. F

ELADÓ állomás környékén 1000 m² bombázott telek 12,000.000 lejért anyaggal együtt. Kisebb-nagyobb családi házak, házhelyek. Görög ingatlanforgalmi iroda, Deák Ferenc-utca 1. Városházával szemben. — 859

KÉTSZOBÁS komfortos belvárosi lakásért cserébe adnék egyszobás komfortos és kétszobás belvárosi lakást. Cim a kiadóban. 10956

ELCSERÉLNÉM kétszobás összkomfortos modern, központi fekvésü lakásomat hasonló kertes, nem központi fekvésü lakással. Ajánlatokat „Kert" jeligére a kiadóba. 10942

GARZON lakás állomás mellett javitási költségek megtéritése ellenében átadó. Kemény Gábor-utca 3. 10951

ELADÓ központban nagy telekkel ház, 5,500.000 lej. Petőfi-u. 5. II. em. 2. ajtó. 10936

ÜZLETHELYISÉGET központban keresek, lelépést fizetek. Cim a kiadóban. 10981

KERESÉK 1—2 szobás lakást, lehetőleg külön telken, 2 évre előre fizetek, esetleg cserelakás. Cim a kiadóban. 11000

SPORTÉLET

Dermata—Haggibbor 3:2 (0:0)

Vesztésre álló mérkőzést fordított a maga javára a börgyári együttes

KOLOZSVÁR, augusztus 14. Tegnap délután játszották le a Városi Sporttelepen a Dermata—Haggibbor bajnoki mérkőzést. Az első félidei csapkodó játék után jóiramu küzdelem alakult ki. A 8. percben *Fried* megszerezte a Haggibbornak a vezetést s két perccel később Bedő 11-esből 2:0-ra növelte az eredményt. A mérkőzés már-már a Haggibbor javára alakult, de a Dermata szivós támadásokkal percről-percre veszélyeztetni kezdett, a 17. percben *Gáspár* révén javitott, a 20. percben Both kiegyenlitett.

A győztes gólt a visszaesett ellenféllel szemben *Gáspár* érte el a 22. percben. A 33. percben *Balogh* 11-es lövését *Noé* kapus kivédte.

Az eredmény a helyzetek alapján igazságosnak mondható.

Az utánpótlás jó eredményeivel zárult az OSP atlétikai versenye

Kolozsvár, augusztus 13. Szombaton és vasárnap az OSP kolozsvári szervezetének rendezésében kielégitő eredményekkel zárultak az atlétikai viadalok az Egyetemi Sportpark stadionjában. Különösen az ifjak teljesitménye dicséretes. Részletes eredmények:

100 m. senior: 1. Szalóki L. KEAC 11.8 mp, 2, Serbán KEAC 12.1 mp, 3. Bangha Dermata 12.1 mp. *Ifjuságiak:* 1. Chiorean KEAC 12 mp, 2. Gergely KEAC 12.2 mp, 3. Bokő Dermata 12.5 mp. 100 m. *női:* 1. Tóth E. KEAC 14 mp, 2. Rostás Dermata 15 mp, 3. Wolff G. KEAC 15.9 mp és Fóris I. Dermata 15.9 mp.

800 m. senior: 1. Michailes Vasas 2:17 mp, 2. Bujdos Vasas 2:17.2 mp, 3. Russu Dermata 2:17.3 mp. *Ifjuságiak:* 1. Király KEAC 2:18.4 mp, 2. Széll KEAC 2:22.2 mp, 3. Bükki Dermata 2:45 mp.

400 m. senior: 1. Boldis Dermata 58.5 mp, 2. Bujdos Vasas 58.8 mp, 3. Puskás KEAC 61 mp. *Ifjuságiak:* 1. Chiorean KEAC 57.1 mp, 2. Gergely KEAC 58.3 mp, 3. Demeter KEAC 64 mp.

1500 m. senior: 1. Michailes Vasas 4.41 mp, 2. Russu Dermata 4:42.7 mp, 3. Bujdos Vasas 4:43 mp.

200 m. női: 1. Tóth E. KEAC 30.5 mp, 2. Wolff KEAC 34 mp, 3. Fóris Dermata 35 mp. *Ifjuságí:* 1. Szalóki L. KEAC 25 mp, 2. Szalóki S. 25.9 mp, 3. Puskás KEAC 26 mp. *Senior:* 1. Chiorean KEAC 24.8 mp, 2. Gergely 25 mp, 3. Biró Dermata 27 mp.

Távolugrás senior: 1. Serbán KEAC 587 cm, 2. Szalóki S. KEAC 575 cm, 3. Szalóki L. KEAC 567 cm. *Ifjuságí:* 1. Chiorean KEAC 537 cm, 2. Széll KEAC 535 cm, 3. Gergely KEAC 522 cm.

Magasugrás senior: 1. Puskás KEAC 155 cm, 2. Russu Dermata 150 cm, 3. Muzaffer KEAC 150 cm. *Ifjuságiak:* 1. Chiorean KEAC 150 cm, 2. Széll KEAC 150 cm, 3. Demeter KEAC 150 cm. *Női:* 1. Gáll KEAC 125 cm, 2. Tóth E. KEAC 121 cm, 3. Wolff G. KEAC 116 cm.

Sulydobás senior: 1. Jeszenszky KEAC 10.25 m, 2. Serbán KEAC 9.90 m, 3. Szalóki I. 9.10 m. *Ifjuságiak:* 1. Demeter KEAC 9.93 m, 2. Király Dermata 9.01 m, 3. Gámenczi Dermata 7.65 m. *Női:* 1. Sanda KEAC 691 cm, 2. Forró X. KEAC 628 cm, 3. Tóth E. 623 cm.

Diszkoszdobás senior: 1. Serbán KEAC 31.90 m, 2. Jeszenszky KEAC 28.90 m, 3. Kiss Dermata 28.36 m. *Ifjuságiak:* 1. Gámenczi Dermata 25.71 m, 2. Király Dermata 25.35 m, 3. Simonffy KEAC 25.12 m.

Gerely senior: 1. Szalóki I. KEAC 44.12 m, 2. Serbán KEAC 34.70 m, 3. Szalóki II. 33.45 m. *Ifjuságiak:* 1. Demeter KEAC 36.20 m, 2. Gámenczi Dermata 35.80 m, 3. Széll KEAC 30.85 m.

A viadalok legjobb eredmény-ét *Tóth Erzsi, a KEAC női versenyzője érte el.*

Hármasugrás senior: 1. Muzaffer KEAC 12.10 m, 2. Szalóki L. KEAC 11.73 m, 3. Jeszenszky KEAC 11.07 m. *Ifjuságiak:* 1. Simonffy KEAC 11.10 m, 2. Gámenczi Dermata 10.86 m, 3. Széll KEAC 10.51 m.

Pontverseny: 1. KEAC 120 p, 2. Dermata 45 p, 3. Vasas 28 p. Ifjuságiak: 1. KEAC 137 p, 2. Dermata 62 p, 3. Haladó Ifjuság 8 p. Női: 1. KEAC 85 p, 2. Dermata 24 p.

Az OSP vasárnapi uszóversenyének eredményei

Kolozsvár, augusztus 14. Az OSP rendezésében vasárnap a városi strandfürdő versenyuszodájában sikeres ifjúsági és gyermekviadalok zajlottak le. Eredmények: *50 m gyermek mell:* 1. Bitai KEAC 48.3 mp, 2. Radványi Vasas 52.3 mp, 3. Papp Vasas 54.2 mp. *100 m leány mell:* 1. Ferenczi Vasas 2:02 mp, 2. Buksa Vasas 2:04 mp. *100 m fiú gyors:* 1. Nagy G. KEAC 1:34.5 mp, 2. Nagy S. Vasas 1:37.9 mp. *100 m ifjúsági gyors:* 1. Branzas Vasas 1:19 mp, 2. Kányádi KEAC 1:20 mp, 3. Gáspár 1:20.5 mp. *3×50 ifjúsági vegyes:* 1. KEAC I. 2:07 mp, 2. Vasas 2:20 mp, 3. KEAC II. 2:34 mp. *100 m ifjúsági mell:* 1. Krisan Vasas 1:36.1 mp, 2. Klima KEAC 1:39 mp, 3. Sipos Vasas 1:39 mp. *50 m leány-gyermek mell:* 1. Báthori Vasas 59.4 mp, 2. Márton KEAC 59.9 mp, 3. Turi Vasas 67.4 mp. *4×50 gyermek gyors:* 1. Vasas 3:14 mp, 2. KEAC 3:29 mp. *400 m ifjúsági gyors:* 1. Gudor Vasas 6:59.2 mp, 2. Szamosi Vasas 7:07 mp, 3. Gáll Vasas 7:23 mp. *50 m leány-gyermek mell:* 1. Turi CFR 1:08.6 mp, 2. Márton KEAC 1:09.8 mp.

Tizenkétezer kolozsvári sportoló foglalt állást az OSP elnökét ért fasiszta támadás ellen

Kolozsvár, augusztus 14. Mint ismeretes, augusztus 3-án, a román hadsereg első nagyobb egységeinek bevonulása alkalmával zavartkeltő fasiszta elemek megtámadták Timofi Gheorghet, az OSP kolozsvári szervezetének elnökét, Kolozsvár rendőrkvesztorát. A meghiusult merénylet után az OSP kolozsvári szervezete az alábbi táviratot küldte a bukaresti központi bizottságnak:

„Erdély fővárosa 12.000 sportolójának fájdalmát fejezzük ki ama orvtámadás felett, amelyet 1945 augusztus 3-án vasgárdista maradványok, egy diákcsoport és felelőtlen katonai személy intézett Kolozsvár első sportembere, Timofi Gheorghe, az OSP elnöke, rendőrkvesztor ellen.

Elitéljük ezt a bünös cselekedetet, amelynek előidézője nem más, mint az erdélyi románság árulója, Hatieganu Emil dr., aki bizalmas munkatársa volt az összes fasiszta magyar kormányoknak.

Kérjük a reakciósok és bujtogatók sulyos megbüntetését.

Az OSP kolozsvári szervezete".

A fenti táviratot a bukaresti Sportul Popular feltünő helyen közli és hasonló hangnemben foglal állást a bünösök ellen.

BUTOROZOTT szobát 2 személy részére keresek. Cim a kiadóban. 10991

EGYSZOBÁS lakást keresek. Cim a kiadóban. 10991

Különfélék

GAZDASÁGI gépész cséplőhajtást vállal, ha szükséges, javát is. Onitz János, Boldog-utca 9. —928

KÉREM azokat a kolozsvári egyetemi hallgatókat, akik tudnak valamit Gulácsy László jogszigorlóról, sziveskedjenek értesiteni nővérét, Veress Zoltánnét, Farmacia „Veress" Zaul de Campie, Torda megye. —981

BREER Simon cipész névre kiállitott mesterkönyvet találtam. Átvehető rendőrségi igazolvánnyal Állomás 17. „Ravag" fémárugyárnál, Buzafi Mihály, reggel 7 órától 8-ig. —937

KESZTYŰKÖTŐ tanfolyamot tartok kézzel és géppel. Érdeklődni Kálvin-utca 35. Tricotage. —990

KÉPVISELETEKET, kereskedelmi megbizásokat vállal „Fekete" ügynökség, Nagyvárad, Rákóczi-ut 31. —976

TANITVÁNYOKAT festő- és iparművészetre előkészit. Jelentkezéseket délután 5—7-ig fogad. Lévay festőművész, Magyar-utca 23. —898

ELUTAZÁS miatt forgalmas élelmiszerüzlet azonnal átadó. Cim a kiadóban. —909

JÓMEGJELENÉSŰ fiatal nő megismerkedne komoly férfivel házasság céljából. Leveleket „Egyedül vagyok" jeligére. 10894

JULIUS 7-én elveszett az állami gimnázium érettségi termeiben aktatáska. Megtalálója magas jutalomban részesül. Görögtemplom-utca 21. 10986

A KOLOZSVÁRI Izraelita Nőegylet kéri tagjait, hogy f. hó 17-én, pénteken d. u. 4 órakor tartandó ülésén a „Concordia" helyiségében (Szentegyház-u. 34.) okvetlenül jelenjenek meg.

GYŐR—Szombathely—Sopronba utazom 16-án, üzeneteket viszek. Szentegyház-u. 11. 10975

SÜRGŐSEN egy éjjeli őrt keresek. Ugyanott egy tizedesmérleget veszek. Boldog-u. 29. 10940

POSZLER László, Kert-u. 10. rendőrségi bejelentő szelvénye elveszett. Ez az irat semmis. 10940

ELVESZTETTEM fényképes ujságiróigazolványomat és bejelentőlapomat. Kérem a becsületes megtalálót, hogy jutalom ellenében szolgáltassa be a „Világosság" szerkesztőségébe. Meg nem kerülés esetén a fenti iratokat megsemmisitettnek nyilvánitom. Balázs Péter.

OLCSÓN szállitunk vasuttól, vidékről háztól-házig. „Dácia" Széchenyi-tér 20. 12544

A VÁROSI Gőz- és Kádfürdő vezetősége a közönség tudomására hozza, hogy sürgős természetü takaritási és javitási munkák elvégzése miatt a fürdő üzeme kb. 10

DEPORTÁLTAK figyelmébe! Felkérem Hirschner (Kirschner), a napokban Belsenbergből érkezett deportáltat, aki a Széchenyi-téri Hans cégnél unokahugomnak testvéreimről, Hellmann Magda és Hellmann Kláriról hirt hozott, hogy cimét velem tudassa. Dr. Hellmann Ferenc ügyvéd, Deák Ferenc-utca 18. —930

JELENTKEZZEN az a deportált, aki fiamtól, Wolf Oszkártól Velsből levelet hozott. Fáradságát honorálom. Bónyai Jenő, Krizbai-utca 77. —967

MELY vállalat volna hajlandó 6—8—10 hónapra ideiglenesen, ezidőszerint tulméretezett irodáját kisebb vállalattal, mely nem vág a szakmájába, megfelelő teherviselés ellenében megosztani. Szükséglet kétháromszoba. Csakis belvárosi irodáról lehet szó. Cim a kiadóhivatalban. 15117

FÜSZERÜZLETET bérbe vagy átvételre keresek. „Forgalmas" jeligére a kiadóba. —983

ELVESZTETTEM pénztárcámat, megtaláló pénzt tartsa meg, gépkocsihajtási igazolványomat jutalom ellenében adja be Széchenyi-tér 20. Kotzó Zoltán. 12545

Autóbuszok indulnak naponta:

Kolozsvár—Torda—Enyed—Gyulafehérvár felé reggel 7 órakor.

Kolozsvár—Torda—Aranyosgyéres—Marosludas felé délután 5 órakor.

Kolozsvár—Szamosujvár—Dés felé délután 5 órakor.

Kolozsvár—Mócs—Sármás—Régen felé délután 2 órakor.

Indulás a főposta hátamögötti autóbuszállomásról. — A többi indulásokra is ott adnak felvilágositást.

Jegyelővétel! Jegyelővétel!

Minerva Irodalmi és Nyomdai Müintézet, Kolozsvár. — Felelős vezető: Kiss Márton igazgató.